

Medlemmene i styret for MOVAR IKS innkalles til møte:

TORSDAG 17. JUNI 2021 KL. 12:00
VINGPARKEN KONFERANSEENTER
VARNAVEIEN 32 A, 1523 MOSS

MØTEROM: QUERCUS

PROTOKOLL FRA STYREMØTET 29. APRIL 2021

Til behandling:

SAK NR. 9/2021
METODEVALG FOR VANNREDNING I MIBs DISTRIKT

SAK NR. 10/2021
UTREDNING AV SAMARBEID OMKRING INNSAMLING AV HUSHOLDNINGSAVFALL

SAK NR. 11/2021
LEVERING PÅ GJENVINNINGSTASJONENE FOR LAG, FORENINGER OG VELDEDIGE ORGANISASJONER O.L.

O-SAK NR. 18/2021
DIREKTØRENS ORIENTERING MED SÆRLIG FOKUS PÅ STRATEGI
(Presenteres i møtet)

O-SAK NR. 19/2021
STATUS ØKONOMI OG LIKVIDITET
(Presenteres i møtet)

O-SAK NR. 20/2021
ARBEIDSULYKKE VED VANSJØ VANNVERK 13. MAI 2020 – STATUS I SAKEN

O-SAK NR. 21/2021
TILBAKEMELDING RAPPORTERING TIL MILJØVERNMYNDIGHETENE

O-SAK NR. 22/2021
REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 116 – NYTT KJØRETØY TIL TEKNISK AVDELING

O-SAK NR. 23/2021
AVSLUTNING PROSJEKT 521 – UTSKIFTING AV LETT LASTEBIL

O-SAK NR. 24/2021

AVSLUTNING PROSJEKT 653 – KOMMUNIKASJONSUTSTYR OG HØRSELVERN

Rygge, 10. juni 2021

Brit G. Plassen (sign.)

Adm. koordinator

Torsdag 29. april 2021 holdt styret for MOVAR IKS møte via Teams.

7 medlemmer til stede av 7:

Av medlemmene møtte: Bjørn Amundsen, leder
Nils-Anders Søyland, nestleder
Aud Helen Wernberg Øyen
Hege Solberg Sandtrø
Anita Wulvig
Tore Fredriksen
Per Christian Rasmussen

Av varamedlemmene møtte: Aasmund Møll Frengstad (1. vara)

Dessuten møtte: Johnny Sundby, MOVAR IKS
Merete Ruud Tuskin, MOVAR IKS
Freddy Tangen, MOVAR IKS
Kaj-Werner Grimen, MOVAR IKS
Rune Larsen, MOVAR IKS (fra kl. 09.45)
Rolf-Ivar Buerengen, MOVAR IKS
Nina C. Leander, MOVAR IKS
Tom Anders Ludvigsen, Leder av representantskapet

Møtet ble satt kl. 09:05.

Det var ingen innvendinger eller merknader til verken innkalling eller til sakliste.

Protokollen fra møtet den 25. mars 2021 ble enstemmig godkjent.

STYRESAK NR. 8/2021

EIERSKAPSKONTROLL – MOSS KOMMUNE

Direktørens forslag til vedtak:

Styret i MOVAR IKS ber administrasjonen følge opp vedtaket i Moss kommunes bystyresak 037/21, vedtatt den 23.3.2021 – «Rapport om eierskapskontroll», og rapportere tilbake til styret.

Behandling:

Adm. direktør redegjorde for saken og spørsmål ble besvart fortløpende.

Videre diskuterte styret innholdet i rapporten om eierskapskontroll MOVAR IKS. Noen feil og mangler ble her notert.

Det ble enighet i styret om at styrets leder og daglig leder i MOVAR IKS tar initiativ til et møte med Moss kommune for å avklare prosess ved slike revisjoner.

Styrets nestleder, Nils-Anders Søyland, fremmet følgende endringsforslag til votering:
«Styret tar eierskapskontroll «Movar IKS» i Moss kommune til orientering.»

Votering:

Fremmet endringsforslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Styret tar eierskapskontroll «Movar IKS» i Moss kommune til orientering.

O-SAK NR. 15/2021

DIREKTØRENS ORIENTERING

Direktøren orienterte om status i selskapet og pågående saker. For øvrig vises det til vedlagt presentasjon i Admincontrol.

O-SAK NR. 16/2021

STATUS ØKONOMI OG LIKVIDITET

Øk./adm.sjef orienterte styret om MOVARs økonomi og likviditet.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

O-SAK NR. 17/2021

PROTOKOLL 2021 OG ÅRSRAPPORT 2020 FRA MØTER I AMU

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Adm. direktør orienterte om saken og det forelå ingen spørsmål.

Votering:

Innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

EVENTUELT

- Styret diskuterte kommende styresamling som var planlagt som et to- dagers seminar med overnatting fra den 17. juni – 18. juni. Det ble enighet om at denne samlingen utsettes til 3. kvartal. Styrets sekretær innkaller til begge møtene.

Mer var ikke til behandling og møtet ble hevet kl. 12:00.

Bjørn Amundsen
Leder

Nils- Anders Søyland
Nestleder

Aud Helen Wernberg Øyen

Hege Solberg Sandtrø

Anita Wulvig

Tore Fredriksen

Per Christian Rasmussen

METODEVALG FOR VANNREDNING I MIBs DISTRIKT

Dokumenter til saken:

1. Prosedyre for vannredning MIB
2. SOR redningsfridykking MIB
3. Avgjørelse av klagesak – Arbeidstilsynet
4. Risikoanalyse redningsfridykking MIB
5. Verneombudets medvirkning

Direktørens forslag til vedtak:

MIBs innsats knyttet til redning i/ved vann baseres på overflateredning, i tråd med brannsjefens faglige råd.

SAKSUTREDNING:

MIB har siden 2013 valgt redningsFRIdykking som metodevalg ved hendelser i/ved vann i MIBs distrikt.

Arbeidstilsynet har fattet vedtak om pålegg 19/1 2021 om stans av dette metodesettet. Viser også til O-sak 23/2019 angående denne prosessen. RedningsFRIdykking som metodevalg ved hendelser i/ved vann er nå stanset med vedtak av Arbeidstilsynet 19.01.21.

Metodevalget er utarbeidet i samarbeid med andre brannvesen som har redningsdykking som tjeneste, Norges Dykkerforbund og andre organisasjoner som utøver lik tjeneste.

For å imøtekomme Arbeidstilsynets betraktninger, ble det lagt ned en betydelig mengde arbeid hos ansatte i MIB ved å revidere dokumentasjon for dette metodesettet.

For å imøtekomme risikoen i MIBs Risiko og Sårbarhetsanalyse (ROS), ønsker vi kartlegge alternativene man har for å imøtekomme krav til dokumentasjon, organisering og gjennomføring, for å ivareta våre innbyggere på en god måte.

I Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen står det i § 1-1. Formål: Forskriften skal sikre at enhver kommune har et brannvesen som er organisert, utrustet og bemannet, slik at oppgaver pålagt i lov og forskrifter blir utført tilfredsstillende. Videre skal forskriften sikre at brannvesenet er organisert og dimensjonert på bakgrunn av den risiko og sårbarhet som foreligger.

Risiko og sårbarhetsanalyse (ROS) for MIB sier at det er en middels sannsynlighet for hendelser i vann, og konsekvensen settes til moderat. Det forventes 1 hendelse oftere enn hvert år. (Denne informasjonen må sees i sammenheng med revidert ROS-analyse 2021 og metodevalg for ROS.)

Juridiske betraktninger

I henhold til lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret av 25. juni 2010 nr. 45 (sivilbeskyttelsesloven) §§ 14 og 15 plikter den enkelte kommunen å utarbeide en risiko- og sårbarhetsanalyse samt en beredskapsplan med oversikt over tiltak for håndtering av de kartlagte uønskede hendelsene i kommunen.

Det kommer frem i brann- og eksplosjonsvernloven (Brannloven) § 9 at etablering og drift av brann- og redningsvesen er et kommunalt ansvar. Brannvesenets oppgaver er nærmere spesifisert i brann- og eksplosjonsvernloven § 11. Brannvesenets oppgaver:

f) være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse

g) etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder innenfor eller utenfor den norske territorialgrensen

Redningsdykking er ikke beskrevet som en konkret oppgave for brannvesenet.

Det er derfor ikke en lovpålagt oppgave.

Ifølge § 11 bokstav f, fremgår det imidlertid at: «brannvesenet skal være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse».

I henhold til samme lov, annet ledd, fremgår det videre at kommunen kan legge andre oppgaver til brannvesenet så langt dette ikke svekker brannvesenets gjennomføring av oppgavene i første ledd.

Hvorvidt en kommune har behov for redningsdykkere i sin beredskap beror på kommunens egen risikovurdering, og beredskapsplanen. Kravene til innhold i ROS-analysen og beredskapsplanen er nærmere presisert i forskrift av 22. august 2011 nr. 894 §§ 3 og 4. I § 4 d er kravet om ressursoversikt inntatt: «en ressursoversikt som skal inneholde opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører ved uønskede hendelser».

Kommunen bør på forhånd inngå avtaler med relevante aktører om bistand under kriser. Videre er det i § 5 bestemt at kommunene bør samarbeide om lokale og regionale løsninger om både forebyggende og beredskapsmessige oppgaver, med sikte på en best mulig utnyttelse av de samlede ressursene.

Dersom kommunen, i tråd med sin egen ROS-analyse og beredskapsplan, velger å etablere redningsdykkertjeneste, må man ivareta sine plikter (som arbeidsgiver) til opplæring, oppfølging osv. for de ansatte som er redningsdykkere.

Arbeidstilsynets regler for arbeidsdykking er omfattende. Arbeidsgiver i dykkevirksomheten har ansvar for arbeidsmiljø og sikkerhet ved undervanns-arbeid, og må etablere barrierer for å hindre skade eller død.

Beskrivelse av ulike metodevalg til vannredning i MIB

OVERFLATEREDNING (denne aktiviteten har MIB i dag)	
Beskrivelse av aktiviteten:	Overflateredning er redning i vann hvor vedkommende som trenger hjelp ufrivillig befinner seg i overflaten og er på vei til å forsvinne ned. Det kan være flere grunner til det, f.eks. at vedkommende har gått igjennom isen, generell nedkjøling, dårlig helse, ikke kan svømme, strømmende vann, osv. Dette er uten tvil mennesker som vil komme til å forulykke hvis de ikke får rask hjelp
Fordeler:	<ul style="list-style-type: none"> • Mindre kostnader enn redningsdykking. • Enklere vedlikehold av utstyr og opprettholdelse av kompetanse. • Mindre krav til kompetanse og utstyr enn redningsdykking og redningsfridykking. • Mindre risiko for skader på eget mannskap. • Enklere organisering. • Øvelser og opplæring går ikke utover andre fagområder.
Ulemper:	<ul style="list-style-type: none"> • Ikke mulig å ivareta forulykkede som har gått under overflaten. • Sammenliknet med redningsFRIdykking blir samarbeidet med redningsdykkere mindre presist/effektivt.
Fremtidig utstysbehov:	<ul style="list-style-type: none"> • 30 stk. tørrdrakter i forskjellige størrelser beregnet til overflatebruk. • 30 bager • 30 Hansker • 30 Hetter • 15 Kniver • 15 Lykter • 3 søkestenger med kamera. • Undervannsdroner. • 15 Flytevester til overflatebruk. • 15 stk. hjelmer til overflatebruk.
Fremtidig kompetansebehov:	Opplæring i vanlig overflateredning, redning i rennende vann og is-redning. Dette gjennomføres som en kombinasjon av e-læring og øvelser på vaktlagene. Det medfører derfor ingen spesielle kostnader.
Fremtidige investeringsbehov (ca.):	<ul style="list-style-type: none"> • 30 stk. tørrdrakter 360 000,- • 15 stk. flytevester til overflatebruk 39 000,- • 15 stk. hjelmer til overflatebruk 36 000,- • 15 stk. kniver 15 000,- • 15 stk. lykter 24 000,- • 30 stk. bager 20 000,- • 30 stk. hetter 20 000,- • 30 stk. hansker 22 000,- • 1 stk. undervannsdroner 20 000,- til 150 000,- • Omtrentlig SUM: 550 000 – 700 000,-

REDNINGSFRIDYKKING (pr. nå er ikke dette et reelt alternativ)	
Beskrivelse av aktiviteten:	Fridykking er dykking uten bruk av tilført pusteluft, der dykkeren holder pusten under vann.
Fordele:	<ul style="list-style-type: none"> • Har mulighet til å hjelpe forulykkede som har kommet under overflaten, eller ligger på grunt vann. • Krever mindre utstyr og kompetanse enn redningsdykking.
Ulemper:	<ul style="list-style-type: none"> • Pr. nå ikke mulig å gjennomføre utfra Arbeidsmiljølovens bestemmelser om redning under vann. • Usikkert om dette vil tillates i fremtiden.
Fremtidig utstysbehov:	<ul style="list-style-type: none"> • Utskifting av store deler av dagens materiell da det nærmer seg slutten av forventet levetid <ul style="list-style-type: none"> ○ Hver ansatt settes opp med personlig utstyr: Bag, våtdrakt m/hette, hansker, ABC utstyr, blybelte ○ Fellesutstyr er: Kniv, lykt, bøyer, tau etc.
Fremtidig kompetansebehov:	<ul style="list-style-type: none"> • Grunnopplæring for nyansatte • Oppfriskningskurs vil være nødvendig dersom vi kommer i gang med denne tjenesten etter et lengre opphold • Kursene gjennomføres i samarbeid med Norges dykkerforbund, og dette vil medføre utgifter til å sende folk på kurs, samt lønn til egne instruktører.
Fremtidige investeringsbehov (ca.):	<p>Strategisk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I tillegg vil det tilkomme kostander dersom vi ønsker å arbeide politisk for å gjeninnføre redningsFRIdykking. Dette kan være advokathonorarer, konsulentutgifter, reiseutgifter og medgått arbeidstid for egne ansatte. Det er umulig å anslå størrelsen på denne kostanden pr. nå. <p>Kompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grunnkurs for nyansatte: • Oppfriskningskurs: <p>Materiell:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personlig utstyr: <ul style="list-style-type: none"> ○ Våtdrakt m/hette ○ Hansker ○ ABC Utstyr ○ Blybelte ○ SUM personlig utstyr til 58 ansatte: 600 000,- • Fellesutstyr (Tilgjengelig i 3 førstevogner): <ul style="list-style-type: none"> ○ 15 antall kniver ○ 15 antall lykter ○ 1 stk. undervannsdrone 20 000,- til 150 000,- ○ SUM fellesutstyr til 3 førstevogner: 60 000,- til 190 000,- ○ Omtrentlig SUM: 680 000 – 940 000,-

REDNINGSDYKKING	
Beskrivelse av aktiviteten:	Redningsdykking er redningsoppdrag under vann ved hjelp av tilført pustegass
Fordeler:	<ul style="list-style-type: none"> • Mulig å søke/redde/arbeide under vann, i tråd med arbeidsmiljølovens bestemmelser. • MIB slipper å vente på redningsdykkere fra andre brannvesen, og dette kan i enkelte tilfeller utgjøre en forskjell mellom liv og død.
Ulemper:	<ul style="list-style-type: none"> • Kostbart, både i investering og drift. Dette vil ventelig ha en konsekvens for andre aktiviteter og innkjøp på sikt. • Tidkrevende. Dette vil redusere muligheten til å bruke tid på andre kjerneaktiviteter og kompetansehevende tiltak.
Fremtidig utstysbehov:	<ul style="list-style-type: none"> • Innkjøp av alt som er nødvendig for redningsdykking (dykkerbil, dykkerutstyr, personlig utstyr m.m)
Fremtidig kompetansebehov:	<ul style="list-style-type: none"> • Grunnopplæring og resertifiseringer
Fremtidige kostnader (ca.):	<ul style="list-style-type: none"> • Omtrentlig SUM: 5 millioner i investering og 1 million i årlige driftskostnader. (Endringer i lovverket tilsier at det fremover vil bli økte kostnader til resertifiseringer, bemanning og materiell)

Erfaringer fra andre brannvesen som har redningsdykking

LARVIK BRANNVESEN (Ref.: Thomas Alvin Hansen, leder av beredskapsavdelingen)	
Bemanning og organisering	<ul style="list-style-type: none"> • Totalt 28 mannskaper fordelt på 4 vaktlag i døgnturnus • Minimumsbemanning er 6 personer på vakt • 18 personer godkjent som redningsdykkere • Minimum 3 dykkere på jobb samtidig, hvorav 1 dykkerleder • Ikke alle mannskaper ønsket å bli, eller ble godkjent som dykkere. Disse har fått opplæring som lineførere. • Ingen spesielle bemanningsproblemer med dykkertjenesten. 2 vikarer er redningsdykkere, i tillegg benyttes noe overtid/ekstravakter
Investeringskostnader	<ul style="list-style-type: none"> • Svært usikkert estimat: er 2-3 millioner, inkludert egen dykkerbil. • I tillegg kostander til utdanning av ansatte. Høgskolen i Vestlandet gjennomførte kurset lokalt i Larvik. Personell gjennomførte kurs på dagtid og gikk tilbake på vakt etter endte kursdag. Kurs kan også gjennomføres ved Norsk Yrkesdykkerskole.
Årlige driftskostnader	<ul style="list-style-type: none"> • Tjenesten er kostbar/ressurskrevende (dette gjentas flere ganger) • Usikkert estimat: ca. 600.000 i årlige driftskostnader • Til stadighet utstyr som går i stykker eller krever vedlikehold/service. • I tillegg utbetales overtid til dykkerkoordinator • Larvik Brannvesen opplever ikke å få tilstrekkelige driftsmidler for å ivareta redningsfridykking • Ved SAR-oppgaver kan brannvesenet sende faktura. I andre tilfeller møter de lite forståelse for fakturering
Tidsbruk	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 30% av arbeidstiden i beredskapsavdelingen går med til aktiviteter relatert til redningsdykking • Hver mandag og fredag benyttes til øvelsesdykk. Halve dagene går med til dykking, og resten til evaluering, logging, vedlikehold av utstyr etc. • I starten brukte de svært mye tid på drilltrening, av/påkledning, utstyrssjekk osv. Denne tidsbruken er nå redusert. • I Larvik har hver dykker 10 øvelsesdykk pr. år. (totalt 180 dykk årlig) • Hver mandag og fredag er satt av til øvelsesdykking. Halve dagene går med til dykking, og resten av dagen til evaluering, logging, vedlikehold av utstyr og fylling av luft etc.
Oppdrag	<ul style="list-style-type: none"> • 2020: 39 oppdrag, hvorav 27 var utenfor egen kommune • Ved oppdrag utenfor egen kommune, ivaretar Sandefjord Brannvesen restberedskap når de har anledning. Ved langvarige oppdrag kalles frimannskaper inn. • Det er ofte ikke behov for redningsdykkere på oppdragene • Dykkertjenesten redder sjelden liv, oppdraget må være nært brannstasjonen.
Annet	<ul style="list-style-type: none"> • Innbyggerne er fornøyde med å ha redningsdykkertjeneste i Larvik, • Mannskapene er generelt positive til redningsdykking <ul style="list-style-type: none"> ○ De er tilfredse med at de kan hente pasienter til overflaten uten å måtte vente på redningsdykkere fra Drammen. • Det gjennomføres årlige undersøkelser av dykkerlege, og det er strenge medisinske krav til redningsdykkere.

TROMSØ BRANN OG REDNING (Ref.: Redningsdykker Oddbjørn Hanssen og Brannsjef Øystein Solstad)	
Bemanning og organisering	<ul style="list-style-type: none"> • Totalt 44 mannskaper fordelt på 4 vaktlag i døgnturnus • Minimumsbemanning er 10 personer på vakt • 24 personer godkjent som redningsdykkere • Minimum 3 dykkere på jobb samtidig, hvorav 1 dykkerleder. I tillegg 2 line-menn, slik at det totalt blir 5 pers. i dykkerberedskap pr. døgn. • Ingen spesielle bemanningsproblemer med dykkertjenesten.
Investeringskostnader	<ul style="list-style-type: none"> • Etableringskostnad i 2005: 2,5 mill. (Inkluderte opplæring, kurs og alt nødvendig materiell), men dette skal ha blitt vesentlig dyrere siden den gang. Årsaken til økning er endrede krav i arbeidsmiljøloven samt generell prisøkning.
Årlige driftskostnader	<ul style="list-style-type: none"> • 800.000-1.000.000 for årlig drift av redningsdykkertjenesten • I tillegg 250.000 til resertifisering av redningsdykkerledere i 2021 • Økte krav fra Arbeidstilsynet vil antakelig medføre høyere kostander i årene fremover. • Alle redningsdykkere har et lønnstillegg på kr. 10.000 pr. år. • Alle line-menn har et lønnstillegg på kr. 5000 pr. år. • Redningsdykkerledere ønsker ytterligere lønnstillegg, utover det de allerede har som redningsdykkere
Tidsbruk	<ul style="list-style-type: none"> • Hver dykker bruker i snitt 8 aktive arbeidstimer pr. måned til redningsdykking • Det gjennomføres 40 dykk pr. måned i avdelingen. • Et treningsdykk tar 3-5 timer (bunntid er ca. 15 minutter, så det meste av tiden går til transport og normalisering) • Det dykkes tirsdager og torsdager • De som ikke dykker på vaktlaget, gjør andre oppgaver på brannstasjonen mens dykkerne øver. Dette har skapt noe «friksjon» i vaktlagene. • Redningsdykking går utover kompetansen innen øvrige fagfelt, men vurderes ikke som kritisk.
Oppdrag	<ul style="list-style-type: none"> • 2010-2014: 25 oppdrag årlig • De siste årene har det blitt færre dykk, ca. 15 skarpe oppdrag pr. år. • Utviklingen går i retning av flere oppdrag relatert til overflateredning og elveregning • Få utkall til badeulykker (kaldt i vannet), stort sett oppdrag hvor folk faller i vannet fra båt. • Få hendelser hvor de har reddet liv. De fleste oppdrag har dødelig utgang. For lang responstid til de fleste hendelsene. • Folk har generelt blitt flinkere i og ved vannet.
Annet	<ul style="list-style-type: none"> • De har i samarbeid med andre brannvesen påvist en generelt lavere responstid på stasjoner med redningsdykkere. Dette ser ut til å gjelde også ved andre oppdragstyper.

Oppsummering/drøfting

Alternativ 1: Optimalisere overflateredning

Basert på lov/forskrift og dens veiledninger, vil det bety at MIB kan benytte overflateredning når oppdragene tilsier dette. MIB har lang erfaring med ulike former for vannredning, og overflateredning har alltid vært en naturlig del av dette.

Frem til nå har vi sett de ulike metodesettende for vannredning i sammenheng, og både øvelser, materiell og prosedyreverk gjenspeiler dette.

Når vi nå skal rendyrke overflateredning uten redningsFRIdykking, må det gjøres noen tilpasninger.

Dette alternativet innebærer å se på overflateredning med et innovativt blikk, og bruke alle de mulighetene vi ser at dette metodesettet kan gi oss. For å imøtekomme risikoen som er identifisert i ROS-analysen, ønsker altså MIB å realisere hele potensialet som ligger i overflateredning som metodesett.

Dette innebærer anskaffelse av nytt og annen type utstyr for å utvide muligheten til å drive redning, samt utskifting av materiell vi allerede har tilgjengelig. På denne måten ønsker vi gi det beste vannredningstilbudet vi makter, til en relativt lav kostnad og innenfor Arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Denne strategien er gjennomførbar da den kun krever investering i nytt materiell. Metodesettet er godt forankret i de fleste av Norges brannvesen, og er også pensum på grunnutdanningen for brannkonstabler ved Norges Brannskole (NBSK).

Vedlikehold av kompetanse er ikke spesielt utfordrende, og lar seg kombinere med vaktberedskap og andre aktiviteter. MIB har også instruktørkapasitet på dette feltet.

Alternativ 2: Arbeide politisk og medie-strategisk for en lovendring som muliggjør redningsFRIdykking

Arbeidstilsynet har tydelig formulert at MIB ikke skal drive noen form for redningsFRIdykking hvor mannskapene beveger seg under vannoverflaten uten tilførsel av pustegass. Dette forankrer de i flere deler av Arbeidsmiljøloven. Arbeidstilsynet oppfordrer MIB til å utrede muligheten for å innføre redningsdykking.

Dersom MIB skal gjeninnføre redningsFRIdykking, vil det kreve endringer i, eller unntak fra, Arbeidsmiljøloven. Vi anser ikke at dette er en umulig oppgave, men den vil kreve en betydelig innsats, både politisk, juridisk og mye positiv påvirkning gjennom media.

For å lykkes med denne strategien, vil MIB være avhengig av å samarbeide med andre miljøer med sammenfallende interesser. Norsk Luftambulans (NLA) er i en lignende prosess som MIB har vært i, men i den saken har Arbeidstilsynet foreløpig ikke konkludert.

NLA signaliserer at de ved et stansingsvedtak ønsker å samarbeide med MIB om å få gjennomført nødvendige lovendringer.

NLA er en slagkraftig organisasjon, med en stor informasjonsavdeling og en egen avdeling som i hovedsak arbeider politisk. De vil kunne være en sterk alliert, dersom MIB ønsker å gjeninnføre redningsfridykking.

Det bør bemerkes at denne strategien sannsynligvis vil få stor mediedekning. Dette kan medføre at innbyggerne våre får et feilaktig bilde av beredskapen som MIB til enhver tid skal ha.

I tillegg kan saken potensielt skape et omdømmetap for MOVAR/MIB, dersom vi fremstilles negativt. På den annen side kan mediedekningen skape et positivt bilde av den innsatsen som MOVAR/MIB gjør for innbyggernes sikkerhet.

Denne strategien er totalt sett forbundet med stor usikkerhet, og det er uklart om innsatsen vil gi ønsket resultat.

Alternativ 3: Innføre redningsdykking

Forventninger i samfunnet er høy til nødetatenes løsning av ulike oppdrag. Det er også en forventning til at det er redningsdykkere tilgjengelig i sentrale områder av Norge.

Selv om dette ikke er en lovpålagt oppgave, har flere brannvesen valgt denne tilnærmingen, for å kunne utgjøre en forskjell når ulykken oppstår. Pr nå er det totalt 20 brannvesen som har denne tjenesten, men noen med til dels store avstander til der hendelsen kan oppstå. Lang avstand vil dessverre kunne gå ut over den forulykkedes mulighet for overlevelse.

Behovet for redningsdykking beror på de kommunale ROS-analysene og skal komme frem som et tiltak i beredskapsplanen. Dersom det gjelder en kystkommune, vil ROS-analysen naturlig inneholde en vurdering av behovet for tiltak (som eksempelvis redningsdykkere).

Arbeidsmiljøloven gir tydelige begrensninger ved arbeid under vann. I prinsippet er det nå kun redningsdykking som gir brannvesenet denne muligheten, med tilstrekkelig opplæring som redningsdykker, line-mann og leder av dykkeroperasjonen.

Innføring av redningsdykking innebærer anskaffelse av nytt og annen type utstyr for å utvide muligheten til å drive redning, samt opplæring og høyt fokus på kompetanseheving (opplæring, øvelser og hendelser).

Opplæringen vil foregå over 9 uker. Når det gjennomføres sentraliserte kurs, må de som deltar på kurs fritas fra vakt, og det må da iverksettes ekstravakter/vikar i denne perioden. Dette har også en økonomisk konsekvens.

Det vil absolutt være en mulighet til å redde forulykkede i vann med redningsdykkere, dersom forholdene ligger til rette for det.

En annen viktig betraktning er at de etterlatte også ønsker å finne den som er druknet. Dette har en stor emosjonell verdi, og må hensyntas. Dette er det oftest redningsdykkere som har størst mulighet til å utføre, som et samarbeid med andre organisasjoner og etater.

Erfaring fra hendelser i MIBs distrikt, viser at et godt samarbeid med redningsdykkere (fra Fredrikstad og Oslo) og nødetater i innsats, øker sjansen til å kunne finne den forulykkede.

Valg av denne strategien må sees opp mot muligheten til å lykkes i å redde liv, og den tiden og økonomi som brukes til beredskap.

Brannsjefens vurdering

Tiltak knyttet til forebygging av drukning omfattes av kommunal beredskapsplikt, eventuelle tiltak forutsetter at drukninger er identifisert som en risiko og sårbarhet i kommunens analyse. Dermed må kommunen vurdere å iverksette tiltak som kan bidra til å redusere sannsynlighet for drukninger.

For å unngå drukningsulykker må kompetansen og holdningen til befolkningen endres. Dette er et meget viktig arbeid som tar tid. Holdningsskapende forebyggende arbeid må uansett valgt løsning for MIB, ha et sterkt fokus og alle må være en delaktig pådriver i ulike fora.

Dersom risikoen for drukning i kommunens ROS-analyse skal møtes med beredskapstiltak, står kommunene fritt til organisering av denne tjenesten, og kan også velge å legge denne til brann- og redningsvesenet.

Brannsjefens faglige råd pr. nå, vil være å satse på Alternativ 1 Overflateredning, med en ytterlig økt kompetanseheving, og tilførsel av materiell som er tilpasset dagens situasjon.

Dette utelukker ikke videre arbeid med Alternativ 2. ved å endre lov og forskrift som vil gjøre det riktig å videreføre den kompetansen MIB innehar på redningsFRIdykking, dersom andre organisasjoner ønsker vår bistand. Det vil derimot ikke kunne forventes å ha en snarlig ikrafttreden.

Ulike referanser benyttet under arbeid med dette saksfremlegget: (ikke uttømmende liste)

- Brann og eksplosjonsvernloven: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20>
- Forskrift til brann og eksplosjonsvernloven: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2002-06-26-729>
- Kommunal beredskapsplikt: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-08-22-894>
- Veileder til dimensjonering av brannvesen: <https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/brann-og-redning-bre/veilorgdimensavbrannv2003.pdf>
- Rapport Redningsdykking DSB 2016 <https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/nyheter/rapport-redningsdykkerberedskap.pdf>
- Temahefte Arbeidstilsynet til vanndykking: <https://www.arbeidstilsynet.no/tema/dykking/>
- Faghefte overflateredning: http://brannloftet.no/wp-content/uploads/2017/09/WEB_Overflateredningeboken_lowres.pdf
- Drukningstatistikk fra Redningsselskapet for 2020: <https://kommunikasjon.ntb.no/pressemelding/88-personer-druknet-i-2020?publisherId=89422&releaseId=17899231>

Moss, 7. juni 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Rune Larsen (sign.)
Brannsjef

VANNREDNING				
MIB	Avdeling: Beredskap	Dokumenttype: Prosedyre	Versjonsnummer: 5.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Brannsjef	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

1. Formål

Brannvesenet skal være innsatsstyrke ved akutte ulykker. (Brannlovens § 11, pktf).

I og ved MIBs ansvarsområde er det store innlands vannsystemer og en mye brukt og trafikkert kystlinje. Redning i vann er derfor en sentral oppgave i MIB's ulykkesberedskap som organisasjonen skal være forberedt, utrustet og trent for å kunne utføre.

Denne prosedyre gir de overordnede føringer og retningslinjer for hvordan Mosseregionen Interkommunale Brann- og Redning ivaretar sitt ansvar for ulykkesberedskap innenfor vannredning.

2. Målgruppe

Primærgruppe: Brannsjef, Avdelingsleder Beredskapsavdelingen, Innsatsledere, Utrykningsledere

Sekundærgruppe: Sikringsleder

3. Ansvar

Denne prosedyre er Brannsjefens styringsdokument for MIB's organisering av ulykkesberedskap innenfor vannredning.

Ajourhold og oppdateringer er delegert Sjef Beredskapsavdelingen.

4. Utførelse

4.1. Grunnlag og arbeidsdeling

Styrende for dimensjoneringen av beredskap/kapasiteter for Vannredning er eierkommunenes og MIB's egne Risiko og sårbarhetsanalyser og beredskapsanalyser/beredskapsplaner.

Brannsjefen er ansvarlig for å organisere/bemanne og utruste MIB for å oppnå beredskap iht. disse vurderinger og skal ha dialog med MOVAR/eierkommunene for å få tildelt ressurser til dette.

Brannsjefen har vurdert at for å ivareta denne beredskapen skal MIB ha følgende beredskapskapasiteter for redning i vann:

- Redningsfridykking
- Overflateredning
- Rennende vann
- Isredning
- Båtkjøring

Det skal utarbeides «Standard operasjonelle rutine» SOR som beskriver utførelsen for hver av disse kapasitetene i MIB.

Beredskapsavdelingen er delegert oppdraget med ansvar å produsere beredskapskapasiteten, herunder sørge for bemanning, utdanning av mannskaper og vedlikehold av materiell.

4.2. Krav til innsattpersonell

Alt personell som involveres i vannredning skal inneha dokumenterte teoretiske og praktiske kunnskapskrav i henhold til den oppgaven de utfører, bestått fysiske minstekrav og medisinske

kontroller som beskrevet i den enkelte tilhørende «Standard Operasjonell Rutine», SOR. Ansvar for nødvendig utdanning/opplæring, testing, kontroller og ajourhold av dokumentasjon tilligger Overbrannmester/Beredskapsavdelingen.

Utrykningsleder skal ha nødvendige kunnskaper om risikobedømming, og de særskilte farer ved vannredning.

Kunnskapene skal være dokumentert.

For Innsats- og utrykningsledelse innebærer dette:

4.3. Fellesbestemmelser for gjennomføring av redningsoperasjoner i vann

4.3.1. Ledelse

Planlegging og ledelse av gjennomføring utføres normalt av Utrykningsleder. Dersom operasjonen er av et slikt omfang at Innsatsleder overtar ledelsen er det hans ansvar å umiddelbart klargjøre ansvars- og kommandoforholdene. All innsats skal følge retningslinjer gitt i tilhørende SOR og sjekklister.

4.3.2. Planlegging av innsats

Innsatsen skal Planlegges i forhold til **PLUMSA**:

- **Plassen**
- **Luften**
- **Utstyr**
- **Menneske**
- **Sikkerheten**
- **Ansvar**

4.3.3. Risikobedømming

Det planlagte oppdraget skal risikobedømmes av utrykningsleder på stedet.

Risikobedømming skal gjennomføres før oppdraget påbegynnes og fortløpende revideres under oppdraget.

Ved risikobedømming skal særskilte forhold tas i betraktning:

- Sammensetting av personell, antall, kompetanse og erfaring
- Arbeidsfordeling for oppdraget
- Bruk av utstyr
- Kommunikasjon mellom utrykningsleder, sikringsmann og redningsmenn
- Vær, vann- og bunnforhold på plassen
- Samhandling med andre etater på stedet til andre oppgaver
- Tilkomst til skadestedet
- Tiltak ved nødsituasjoner
- Evakuering / transport av skadde / døde
- Trenger vi mer / andre ressurser for å utføre oppdraget
- Omfordeling eller begrensning av arbeidsoppgaver
- Alternativt utstyr / hjelpemidler for gjennomføring av oppdraget

4.3.4. Bemanning

Bemanning følger interne retningslinjer i MIB.

4.3.5. Utrustning/materiell

Alt materiell som brukes til vannredning skal vedlikeholdes og kontrolleres regelmessig og i henhold til de krav som er satt til materiellkontroll for de enkelte materielltyper. Vedlikehold og kontroll skal dokumenteres. Ansvar for materiellkontroll og dokumentasjon er delegert til Brannbrannmester.

4.4. Sikkerhet

All vannredning i MIB skal gjennomføres innenfor de regler og begrensninger som er beskrevet i SOR, og sjekklister.

Leder av operasjonen (Innsatsleder/Utrykningsleder) skal utpeke sikringsleder.

Utrykningsleder er ansvarlig for at innsatsen gjennomføres på sikker måte, og følger fastsatte SOR`er og sjekklister.

Sikringsleder skal overvåke redningsmenn som utfører oppgaver i vann, og ivareta deres sikkerhet.

Redningsmann er ansvarlig for at egne handlinger følger fastsatte rutiner og sjekklister for den oppgaven han utfører.

Ved risiko som medfører umiddelbar og alvorlig fare for innsatsmannskaper skal vannredning avbrytes.

Vannredning skal ikke gjennomføres før nødvendige tiltak er iverksatt.

6. Vedlegg

Link til:

- SOR Redningsfridykk
- SOR Overflateredning
- SOR Rennende vann
- SOR Isredning
- SOR Båtkjøring

7. Avvikshåndtering

Avvik fra prosedyre meldes Utrykningsleder umiddelbart, og rapporteres etter fastsatte prosedyrer.

Forslag til endring/forbedring av prosedyrebeskrivelser meldes til forfatter og godkjenner av denne Prosedyre.

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: Beredskap	Dokumenttype: SOR	Versjonsnummer: 5.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

1. Formål

Denne SOR beskriver de operasjonsrutiner som gjelder for planlegging, risikobedømming og gjennomføring av redningsfridykk i MIB. Formålet er å sikre faste rutiner og ensartet utførelse av oppgaven samt å minimere risiko for innsatspersonell og andre involverte ved utførelse av redningsfridykk.

2. Målgruppe

Innsatsleder, Utrykningsleder og innsatsmannskaper som er involvert i hendelse hvor redningsfridykking nyttes.

3. Ansvar

Denne SOR gir leder for beredskapsavdelingen føringer for redningsfridykk i MIB.

Utvikling av faglig innhold og oppdateringer er delegert Overbrannmester/Beredskapsavdelingen.

4. Utførelse/gjennomføring av redningsfridykk

Prosedyre for Vannredning, pkt 4. «Utførelse» er grunnlaget for gjennomføring av all vannredning i MIB.

4.1. Ledelse

IL Brann skal klart og tydelig angi hvem som har lederansvar for forestående og pågående operasjon, - IL Brann eller Utrykningsleder.

Leder for operasjonen er ansvarlig for at redningsfridykking planlegges og gjennomføres forsvarlig og etter gjeldende prosedyre, rutiner og sjekklister. Se også pkt 4.3 og 4.6

Leder for operasjonen skal utpeke sikringsleder

4.2. Planlegging av innsats

Ved planlegging skal følgende forhold tas hensyn til:

- Sikringsleder skal alltid ha full oversikt over innsatsen.
- Planlegge innsatsen i forhold til **PLUMSA**.

PLUMSA:

PLASSEN	<ul style="list-style-type: none"> • Siktforhold • Dybde • Vannforhold • Båttrafikk • Strømforhold
LUFTEN	<ul style="list-style-type: none"> • Været • Temperatur i Luften
UTSTYR	<ul style="list-style-type: none"> • Kontroll av utstyret før arbeid • Rett utstyr for oppdraget
MENNESKE	<ul style="list-style-type: none"> • Redningsfridykker sertifisert for oppgaven og frisk uten trykkutligningsproblemer
SIKKERHETEN	<ul style="list-style-type: none"> • Utrykningsleder skikket til å lede innsatsen • Definere ressurser som er tilgjengelig ved uhell • Risikoene kjente og aksepterte hos redningsfridykkeren
ANSVAR	<ul style="list-style-type: none"> • Redningsfridykker har ansvar for selv å si ifra hvis han ikke føler seg skikket til å gjennomføre redningsfridykking • Redningsfridykker har ansvar for å si ifra til sikringsleder hvis oppdraget ikke kan gjennomføres på en sikker måte • Når én av innsatsmannskapene stanser redningsfridykkingen, skal ingen som er involvert i skadestedsarbeidet overprøve beslutningen

4.3. Risikovurdering

Det planlagte oppdraget skal risikovurderes av utrykningsleder på stedet.

Risikovurderingen skal gjennomføres før oppdraget påbegynnes og fortløpende revideres under oppdraget.

Ved risikovurdering skal særskilte forhold tas i betraktning:

- Sammensetting av personell, antall, kompetanse og erfaring
- Det skal ikke gjennomføres noen redningsaksjon hvis ikke man er våken, klar, utvilt nok til å gjennomføre oppdraget på en sikker måte, dette skal sjekkes ut av ansvarlig leder
- Arbeidsfordeling for oppdraget
- Bruk av utstyr
- Kommunikasjon mellom utrykningsleder, sikringsleder og redningsfridykkere
- Vær, vann-, sikt- og bunnforhold på plassen

- Samhandling med andre etater på stedet til andre oppgaver
- Tilkomst til skadestedet
- Tiltak ved nødsituasjoner
- Evakuering / transport av skadde / døde
- Trenger vi mer / andre ressurser for å utføre oppdraget
- Omfordeling eller begrensning av arbeidsoppgaver
- Alternativt utstyr / hjelpemidler for gjennomføring av oppdraget

Ved risiko som medfører umiddelbar og alvorlig fare for innsatsmannskaper skal redningsfridykking avbrytes umiddelbart. Redningsfridykking skal ikke gjennomføres før nødvendige tiltak er iverksatt.

4.4. Bemanning

Ved innsats med redningsfridykking skal minst 4 personer avsettes til oppdraget.

- En utrykningsleder, en sikringsleder og minst 2 redningsfridykkere.
- Ved oppdrag i vann skal alltid sikringsleder ha oversikt slik at oppdraget blir utført på en sikker måte.
- Ved vannredning fra båt skal alltid utpekt sikringsleder fra båt overvåke arbeidet i vannet.

4.5. Kunnskapskrav

Innsatsleder og Utrykningsleder skal ha nødvendige kunnskaper om risikovurderingsmetoder og de særskilte farer ved redningsfridykking.

Kunnskapene skal være dokumentert slik:

- Redningsfridykkere og sikringsleder skal ha teoretisk og praktiske kunnskaper som tilsvarer de krav som redningsfridykking normalt medfører, og farer ved redningsfridykking. Redningsfridykkeren skal også ha kunnskap om bruk av nødvendig utstyr, samt hvordan arbeidsoppgaver skal utføres.
- Redningsfridykkere skal ha gjennomgått den utdanning som kreves i MIB:
- Godkjent CMAS*** fridykkerkurs
- Redningsfridykkerkurs i regi av Norges dykkerforbund

Fysiske minimumskrav

- Godkjent Arbeidstilsynets belastningstest for røyk- og kjemikaliedykkere.

Medisinske kontroller

- Redningsfridykkere og sikringsleder skal ha gjennomgått og godkjent legeundersøkelse som gjelder for røyk- og kjemikalidykking i samsvar med lover og forskrifter.
- Kravene til redningsfridykker skal være dokumentert. Ansvar for utdanning, testing, kontroller og ajourføring av dokumentasjon er delegert til Overbrannmester.

4.6. Arbeidsmetode og sikkerhet

- Leder for operasjonen skal utpeke sikringsleder, som skal følge opp mannskapenes sikkerhet under utførelse ihht. fastsatte rutiner og sjekklister.
- Sikringsleder: Utpekt sikringsleder skal ha oppsyn med redningsfridykkere som opererer i vann, og ivareta deres sikkerhet. Sikringsleder skal påse at oppgavene utføres i henhold til gjeldende operasjonsrutine (SOR) og sjekklister.
- Redningsfridykkeren er ansvarlig for at han følger fastsatte rutiner og sjekklister i sin utførelse av de oppgaver han tildeles.
- Redningsfridykking gjennomføres ut fra den risikobedømmingen som er gjort.
- En redningsfridykker skal alltid være forberedt på at en nødsituasjon kan oppstå. Derfor kreves det regelmessig øvelser i ulike situasjoner både innendørs og utendørs. Utstyret til øvelser bør være det samme som brukes ved skarpe oppdrag.
- En redningsfridykker skal ikke svømme inn under brygger, is, inn i kjøretøy, rør eller annet som kan medføre at redningsfridykkeren ikke har fritt vann over seg for en rask og sikker oppstigning.
- Sikringstau skal brukes på redningsfridykkere hvis ikke risikobedømmelsen viser at bruk medfører en økt risiko eller er åpenbart unødvendig.
- Ved vannredning fra båt skal alltid en person overvåke arbeidet i vannet.
- Ved vannredning i nærheten av store båter, ferger osv., skal det være en representant fra brannvesenet på broen og ivareta «dødt skip», dvs. alt av motorkraft skal være avslått.
- Redningsfridykking skal ikke gjennomføres hvis det er sjanse for at redningsfridykkeren kan sette seg fast i noe under overflaten.
- Ved redningsfridykk med kun to redningsfridykkere skal dette gjennomføres med «en oppe – en nede prinsippet».
- Ved flere enn to redningsfridykkere i vannet, skal det alltid være makkerdykking hvor den ene redningsfridykkeren passer på den andre. Se punkt over «en oppe – en nede prinsippet».
- Redningsfridykker skal ha sikt fra overflaten ned til objekt/pasient og skal ha sikt fra overflaten til potensielle farer.
- Ved fridykking på kveld/natt eller etter langvarige hendelser må det spesielt tas hensyn til at slitne/trøtte mannskaper er mindre egnet til å gjennomføre redningsfridykking, og i disse tilfeller prioritere søk i overflaten.

4.7. Utstyr

Følgende utstyr skal være tilgjengelig for bruk under redningsfridykk:

ABC utstyr	
Blybelte	
Våtdrakt	
Kniv	
Quicksave	
Oppstigningsvest	
Tauverk	
Lykt	
Førstehjelpsutstyr	
Bunntline (som dybde- og siktindikator)	

Utstyret skal vedlikeholdes og settes i bruksstand snarest etter bruk. Utstyret skal vedlikeholdes og kontrolleres regelmessig i henhold til de krav og retningslinjer som gjelder for den enkelte materielltype. Vedlikehold og materiellkontroll skal dokumenteres. Ansvar for materiellvedlikehold, kontroll og dokumentasjon er gitt Brannmester.

5. Vedlegg

- [Link «Sjekkliste redningsfridykk»](#)

6. Referanser

- [Link «Prosedyre vannredning»](#)

7. Avvikshåndtering

Avvik fra prosedyre meldes Utrykningsleder umiddelbart, og rapporteres etter fastsatte prosedyrer

Forslag til endring/forbedring av prosedyrebeskrivelser meldes til Forfatter og godkjenner av denne SOR.

MOVAR IKS
Kjellerødveien 30
NO 1580 RYGGE

Avgjørelse i klagesak

- Klage på Arbeidstilsynets stansingsvedtak av 07.05.2019, MOVAR IKS.

Vi viser til klage fra Movar IKS datert 23.05.2019, som gjelder Arbeidstilsynets stansingsvedtak av 07.05.2019. Klagen er innsendt i rett tid, jf. forvaltningsloven § 29.

Arbeidstilsynet Vestlandet har behandlet saken som underinstans, jf. forvaltningsloven § 33 2.ledd, og er kommet til at vedtaket oppheves.

Bakgrunnen for saken er en øvelse i redningsdykking som ble gjennomført av Moss interkommunale brann- og redning (MIB) i slutten av april. Dykkingen ble gjennomført uten tilførsel av pustegass, og for øvrig også uten bruk av line eller kommunikasjon mellom dykkerne, jf. intervju og bilder som ble vist i innslag på distriktssending i NRK Østfold den 29.04.2019. Stansingsvedtaket ble gjort med hjemmel i arbeidsmiljøloven § 18-8 andre punktum, som sier at Arbeidstilsynet skal stanse aktivitet som medfører overhengende fare for arbeidstakers i og helse.

I vedtaket heter det:

«Virksomheten må stanse aktiviteter som innebærer øvelser og arbeid under vann (dykking) i forbindelse med søk og redningsøvelser på og fra overflaten fra 30.04.2019 klokken 13:30.»

Klagen

Klager har blant annet vist til Arbeidstilsynet begrunnelse der det bl.a. står at fridykkerarbeid innebærer en høy risiko som gjør at det ikke er en akseptabel metode for arbeidsdykking, heller ikke ved redningsdykking. *“Ved fridykking er dykkeren utsatt for mange av de samme risikomomentene som ved selvforsynt eller overflateforsynt dykking, eksempelvis faren for å sette seg fast. Ved fridykking er imidlertid dykkerens luftforråd svært begrenset, noe som representerer et alvorlig faremoment i tillegg.”*

Klager er uenig i dette, og hevder at flere av risikoforholdene som gjør seg gjeldende med dykking med pustegass er fraværende ved fridykking. Klager hevder at dykking ved bruk av pustegass også innebærer risiko for mer alvorlig fare og skade enn fridykking, bl.a. fordi det blir mulig å dykke til større dybder, samt at det innebærer risikofaktorer som teknisk svipt, feilblandet pustegass etc.

Klager gjør også rede for sitt behov for å bruke redningsmenn til enkelte oppdrag under vann, for å være raskt ute og hente forulykkede personer i en tidlig fase. MIB startet i 2011 et prosjekt i samarbeid med Norsk Dykkeforbund, med kurs for å oppnå "redningsfridykkersertifikat innen CMAS-systemet". Brannmannskapet i virksomheten har gjennom systematisk trening, kurs og redningsaksjoner opparbeidet seg «eksepsjonelt god kompetanse og erfaring».

Klager anfører også at redningsmannskapet har en grunnleggende handlingsplikt i faresituasjoner, og at det blir brutt når brannmannskap ikke får redningsdykke under akutt drukning.

Vurdering

Ved overhengende fare for arbeidstakers liv eller helse skal Arbeidstilsynet stanse de aktivitetene som er knyttet til faresituasjonen, jf. arbeidsmiljøloven § 18-8 2.ledd.

Stansing er et "akutt vernetiltak som ikke strekker seg lenger enn å stanse den aktivitet som er kilde til den aktuelle faresituasjonen", jf. Ot. prp. nr. 49 (2004-2005) s 286. Lovens ordlyd sier her at vedtak om stans ikke må være mer inngripende enn nødvendig for å avverge den aktuelle faren. Dette må også forstås slik at stansingsvedtaket må gjelde en aktuell og konkret faresituasjon.

Det må altså foreligge overhengende fare, en umiddelbar fare knyttet til en akutt situasjon, der faren ikke kan avverges på annen måte enn ved vedtak om stans. Andre forholdsregler enn stansing skal vurderes hvis faren ikke er overhengende.

"Overhengende fare" er et selvstendig vilkår, og det innebærer at ethvert brudd på arbeidsmiljøloven med forskrifter ikke i seg selv vil være tilstrekkelig hjemmel for et stansingsvedtak. Så at en aktivitet eller et forhold i arbeidsmiljøet ikke er forsvarlig etter aml. § 4-1, innebærer ikke uten videre et aktiviteten kan stanses.

Selv om stansing er et akuttvedtak stilles det grunnleggende krav til saksutredning og begrunnelse, jf. forvaltningsloven §§ 17 og 24 mfl.

Når det gjelder klagers anførsler om farene ved fridykking er Arbeidstilsynet Vestlandet grunnleggende uenig. Vi er svært bekymret for at dykking uten pusteluft i arbeidssammenheng ser ut til å bli mer vanlig. Vi mener det i de fleste tilfeller er en uforsvarlig og dermed ulovlig aktivitet jf. aml § 4-1, som sier at arbeidsmiljøet skal være «fullt forsvarlig».

Når det gjelder risiko ved fridykking under øvelse i redningsarbeid blir dette belyst arbeidsmedisinsk uttalelse fra overlege Martin Heer av 07.12.2018. Uttalelsen gjaldt konkret SNLAs øvelser på Camp Torpømoen, som ble stanset av Arbeidstilsynet høsten 2018:

«Innledningsvis nevnes det at det i det videre benyttes begrepet apparatdykking for arbeidsdykking med tilført pustegass. Videre presiseres det at både stansingsvedtaket og denne vurderingen baseres på de konkrete forhold i saken. Vurdering av fridykking generelt, eksempelvis ved kai- og anleggsdykking, dypere fridykking som del av rekordforsøk, eller fridykking som del av annet arbeid er ikke inkludert. Vurderingen av risiko og faremomenter ved bruk av apparatdykking versus fridykking som metode er derfor knyttet til det planlagte arbeidet som inkluderer opplæring og trening i søk og redning av en forulykket ut fra en sunken bil på omkring 4-6 meters dyp.

Flere av risikofaktorene som gjør seg gjeldene ved apparatdykking i en slik arbeidssituasjon vil være fraværende ved slik fridykking. Det nevnes i brev fra virksomheten eksempelvis fare for trykkfallsyke,

teknisk svikt og feilblandet pustegass. Allikevel vil arbeidstakeren ved fridykking være utsatt for mange av de samme risikofaktorene som ved apparatdykking.

Det er i stansingsvedtaket trukket fram faren for å sette seg fast. Dykkeren kan sette seg fast på vei inn i bilvraket som benyttes under øvelsen. I virksomhetens prosedyrer for opplæringen fremgår det at dykkeren ikke skal svømme lenger inn i bilvraket enn til skuldrene. Dette er reelt sett vanskelig å overholde, ikke bare ved redningsarbeid i sunken buss, eller i baksetet på en sunken personbil men også i framsetet på personbiler. Det ble i møte med virksomheten informert om bruk av tau som kobles til lodd som fires ned til bunn. Dette vil også medføre økt sannsynlighet for at dykkeren setter seg fast.

Andre eksempler på aktuelle risikofaktorer både ved fridykking og apparatdykking ved denne arbeidssituasjonen vil være fare for klemskade ved at kjøretøyet kan bevege på seg og sette dykkeren i klem. Det vil også være en økt fare for feilhandlinger på grunn av tidsnød eller at opplæringen oppleves tidskritisk, både ved bruk av fridykking og apparatdykking som metode. Muligens vil faren være noe høyere ved fridykking på grunn av de absolutte grensene for tidsbruk ved fridykking. Ved gjennomlesing av dokumentene i saken finner en ikke begrensninger i bruk av kniv/ annet utstyr som del av dykkerens standardutrustning. Bruk av kniv eller andre verktøy for knusing av ruter, eller frigjøring av den forulykkede vil også kunne representere fare for dykkeren uavhengig av om det benyttes fridykking eller apparatdykking.

Ved øvelse og opplæring med bruk av bilvrak er det normal prosedyre å tømme disse for olje og drivstoff på forhånd. Ved mangelfullt utført tømning vil olje eller drivstofflekkasje kunne medføre kjemisk helsefare for dykkeren ved opphold i overflaten.

Benyttelse av fridykking som metode gir dykkeren et svært begrenset luftforråd noe som representerer et alvorlig tilleggs-faremoment. Spesielt risikoen ved å sette seg fast er betydelig høyere når dykkeren ikke har medbrakt pusteluft, i det en fridykker som setter seg fast er i livsfare. En apparatdykker som setter seg fast har kun moderat økt risiko, da dykkeren uansett har en pustegassreserve tilgjengelig.

Det anføres fra virksomheten at fridykking er naturlig begrenset av den enkeltes lungekapasitet. Undertegnede vil i denne sammenheng minne om drukningsfaren ved gruntvannsbesvimelse etter hyperventilasjon. Opplæring i tidskritisk redningsarbeid vil representere en stressfaktor for personellet og øke tilbøyeligheten for hyperventilasjon. Tidskritisk redningsfridykkerarbeid og opplæring i dette vil på denne måten i mindre grad gi redningspersonellet mulighet til å forutse begrensninger i egen lungekapasitet.

Det vurderes at den risiko som redningsfridykkerarbeidet representerer er totalt sett betydelig høyere enn for det samme arbeidet utført med apparatdykking. Det vil også være vesentlig høyere enn eksempelvis annet redningsarbeid som badevakter utfører i svømmehaller og på strender. Dette særlig på grunn av faren for at dykkeren kommer i livsfare ved at en setter seg fast. Det at en apparatdykker benytter mer dykkerutstyr enn en fridykker gjør det lettere å sette seg fast. Det avgjørende er imidlertid at en fridykker som har satt seg fast er i livsfare. En apparatdykker som har satt seg fast er ikke i fare på samme måte, og har til sammenlikning godt med tid til å løse problemet.

Undertegnede deler virksomhetens syn på seleksjon av redningspersonellet. Dette er nøye selektert og høykvalifisert personell med bred erfaringsbakgrunn og mye trening i redningsarbeid. Redningsarbeid medfører imidlertid en betydelig risiko for personellet, til tross for systematisk trening, jevnlig erfaring og en grundig seleksjonsprosess. Luftambulansetjenestens ulykkesstatistikk bevitner dette.

Totalt sett vurderes det at den planlagte opplæringen i redningsfridykkerarbeid medfører overhengende fare for liv eller helse. Det anbefales at vedtaket opprettholdes.»

Som det framgår gjald uttalelsen Arbeidstilsynets stansing av øvelser i redningsfridykkerarbeid på Camp Torpomoen, men momentene har overføringsverdi til vurdering av andre øvelser i redningsfridykking. Stansingsvedtaket ble påklaget av SNLA, men vedtaket ble opprettholdt av direktoratet for Arbeidstilsynet i vedtak av 25.06.2019 (saksnummer 2018/40220).

Foranledningen til vedtaket som nå er påklaget var altså øvelse i redningsfridykkerarbeid som ble utført av MIB i slutten av april 2019, som vist i distriktssendingen NRK Østfold den 29.04.2019. Det som ble vist var en situasjon der en bil som angivelig var kjørt utfor en kaikant i Hvidsten. Bilen og lå på bunnen og redningsmannskap dykket ned uten tilførsel av pusteluft og hentet ut en markør (person) som befant seg inne i bilen. Opptaket viser redningsdykking uten tilførsel av pustegass, line eller kommunikasjon med dykkerne.

Arbeidstilsynet Vestlandet mener fortsatt at denne øvelsen innebar overhengende fare, og at det var riktig å stanse den, jf. aml. § 18-8. Vi viser til begrunnelsen i stansingsvedtaket, der det bl.a. står:

«Arbeidstilsynet skal stanse aktiviteter som innebærer overhengende fare jf arbeidsmiljølovens § 18- 8 andre punktum. Overhengende innebærer at faren må være umiddelbar og at det må være en reell sannsynlighet for en alvorlig konsekvens.

Forskrift om utførelse av arbeid gjelder for all arbeidsdykking og trening i dette, herunder også redningsdykking. Forskriften forutsetter at det ved alle dykkeoperasjoner tilføres pustegass, og at det er tilstrekkelige pustegassreserver til at dykkeren kan komme i sikkerhet, se blant annet § 1-4 nr 12) og § 26-33. Vi viser også til arbeidsmiljøloven § 4-1, der det heter at arbeidsmiljøet skal være fullt forsvarlig. Slik Arbeidstilsynet ser det innebærer redningsfridykkerarbeidet en høy risiko som gjør at det ikke er en akseptabel metode for arbeidsdykking, heller ikke ved redningsdykking. Ved fridykking er dykkeren utsatt for mange av de samme risikomomentene som ved selvforsynt eller overflateforsynt dykking, eksempelvis faren for å sette seg fast. Ved fridykking er imidlertid dykkerens luftforråd svært begrenset, noen som representerer et alvorlig faremoment i tillegg. Det er vanskelig å kompensere for denne risikoen ved ulike sikkerhetstiltak, og Arbeidstilsynet mener at tiltakene ikke er tilstrekkelige for å avverge overhengende fare.

Redningsfridykkerarbeidet som utføres i sjø vurderes å utsette arbeidstakerne for overhengende fare for liv og helse. Det vises i særdeleshet til faremomenter ved arbeidet med opphenting av dukker/personer, undervannssøk, samt uthenting av personer/gjenstander fra bil.»

Arbeidstilsynets mandat er begrenset til å sørge for å at arbeidstakere, herunder redningsmannskap på jobb, skal være trygge. Vi har forståelse for at under redningsoppdrag vil også andre hensyn gjøre seg gjeldende, særlig plikten til å redde liv. De ulike hensyn og eventuelle nødrettsbetraktninger som gjør seg gjeldende i en reell ulykkesituasjon er noe som Arbeidstilsynet ikke kan vurdere alle sider av, vårt fokus er arbeidstakernes sikkerhet. Men den aktuelle aktiviteten var en øvelse, og da skal arbeidstakerne i alle fall ikke utsettes for en slik risiko.

Når det gjelder vedtaket av 07.05.2019 har det imidlertid fått en videre formulering som gjør at det ikke bare gjelder den aktuelle øvelsen, men alle aktiviteter som innebærer dykking, både under øvelser og i operativ sammenheng. Aktivitetene som ble stanset er heller ikke avgrenset i tid, - også eventuell framtidige aktiviteter er omfattet. Arbeidstilsynet Vestlandet mener at dette ikke er i samsvar med aml. § 18-8, som forutsetter at det foreligger en aktuell situasjon med overhengende fare. Vi vil også bemerke at saksutredningen og begrunnelsen i vedtaket ikke gir dekning for et så omfattende stansingsvedtak.

Arbeidstilsynet Vestlandet er derfor kommet til at vedtaket må oppheves.

Selv om vi mener det var riktig å stanse øvelsen som pågikk i april 2019, vil vi ikke gjøre noe nytt vedtak om dette nå fordi denne øvelsen er uansett avsluttet.

Arbeidstilsynet vil imidlertid understreke at vi er bekymret over utviklingen med en uforsvarlig og ulovlig praksis med fridykking både i øvings- og i operativ sammenheng. Øvelser i redningsdykkerarbeid uten tilførsel av pustegass, med øvingsmomenter der redningsmannen skal hente ut personer fra biler under vann o.l. er noe som etter Arbeidstilsynets oppfatning vanligvis vil medføre overhengende fare. Arbeidsgiver er ansvarlig for at arbeidsmiljøet er fullt forsvarlig, også for redningsmenn.

Arbeidstilsynet vil fortsatt følge opp med tilsyn, veiledning og pålegg, samt med og stansing og eventuelt overtredelsesgebyr når det er påkrevd.

På denne bakgrunn gjøres følgende **vedtak**:

Arbeidstilsynets stansingsvedtak av 07.05.2019 til MOVAR IKS oppheves.

Vedtaket kan påklages, og klagefristen er 3 uker jf. forvaltningsloven § 29

Henvendelser til oss kan gjøres digitalt via [eDialog](#). Les mer på www.arbeidstilsynet.no/post. Vi ber om at vårt referansenummer 2019/22251 oppgis.

Med hilsen
Arbeidstilsynet Vestlandet

Guro Fykse
tilsynsleder
(sign.)

Asbjørn Braanaas
seniorrådgiver
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.

REDNINGSFRIIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Innhold

1. Innledning.....	2
1.1 Utdyping om MIBs IK-system	2
1.2 Beskrivelse av vaktlagsoppsett.....	2
2. Metodikk	3
2.1 Criteria for risk assessment index	4
2.1.1 Probability	4
2.1.2 Severity	4
2.1.3 Assigned Risk Index, RI:	5
2.1.4 Risk Acceptance	5
3. Analyse og vurdering	6
4. Konklusjon	22

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

1. Innledning

I MIBs ROS-analyse som Norconsult utførte på oppdrag fra MOVAR IKS i 2016, er drukningsulykker vurdert til å være en svært sannsynlig (oftere enn 1 gang pr. år) hendelsestype som MIB må rykke ut på. I beredskapsanalysen som Norconsult utførte for MIB i 2019, defineres drukningsulykke innenfor de dimensjonerende hendelser som MIB skal kunne løse.

Beredskapsavdelingen har utarbeidet risikoanalyse, prosedyre, SORer, og sjekklister innen vannredning. Dokumentene er utarbeidet etter fastlagt mal. Dokumentene er laget i samarbeid med profesjonelle aktører som Norges dykkerforbund, Fredrikstad Brannvesen (som har redningsdykkertjeneste), samt Stor Stockholm Brandforsvar som gjennom flere år har hatt tilsvarende tjeneste som MIB. Den enkelte brannkonstabel og leder har i tillegg gjennomgått obligatorisk utdanning med videre re-trening etter fastlagte intervaller som beskrevet i dokumentasjonen tilknyttet vannredningsoperasjoner.

Dokumentasjonen (prosedyre, SORer og sjekklister) har tre fokusområder:

- Gjøre den enkelte skikket til å kunne gjøre nødvendige sikkerhetsvurderinger når mannskapene ankommer ulykkesstedet.
- Etablere rutiner og nødvendige sikkerhetsbarrierer slik at operasjonen kan gjennomføres på en sikker og effektiv måte
- Belyse tiltak ved uønsket hendelser

1.1 Utdyping om MIBs IK-system

MIBs IK-system er bygget opp som et hierarki med 3 nivåer på dokumenter. Første nivå er prosedyre som gir overordnede føringer innen et fagområde eller administrativt område. Under prosedyren finnes det standard operasjonelle rutiner (SOR) som gir utfyllende beskrivelser og forklaringer på gjennomføring av del-temaer. Under SORer finnes det sjekklister som beskriver konkrete og detaljerte rutiner for gjennomføring av aktiviteter. I tillegg utvikles det risikoanalyser der dette er relevant. De tre nivåene og risikoanalyser må leses for få tilstrekkelig kunnskap om MIBs tilnærming til fagområdene. I dette dokumentet vil det henvises til IK-systemets dokumentasjon innen vannredning, og dette inkluderer dermed en rekke dokumenter.

1.2 Beskrivelse av vaktlagsoppsett

Et døgnkasernert vaktlag består i MIB av minimum 8 personer, hvorav 1 utrykningsleder. Avhengig av turnus og andre forhold kan inntil 11 døgnkasernerte personell ha vakt samtidig, hvorav 4 personer har befalsfunksjon. Samtlige av disse har gjennomgått opplæring innen vannredning og redningsfridykking. Brannbefal har tilleggsutdanning for å fylle sine roller, i tråd med kravene i Brann og eksplosjonsvernloven.

I tillegg er MIB på ettermiddag/kveld/helg bemannet med 3 personer på deltid. Disse har gjennomført vannredning som en del av Norges Brannskoles utdanning for brannkonstabler. Følgelig benyttes disse kun som overflatereddere med utstyr tilpasset dette, eller andre oppgaver i hendelsen.

I tillegg kommer Innsatsleder Brann med utdanning jfr. kravene i Dimensjoneringsforskriften.

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

2. Metodikk

Metodikk er hentet fra ICAO Safety Management Manual, Doc 8959. Metoden for risikoanalyse er i tråd med de retningslinjer som står beskrevet i Arbeidsmiljøloven.

Vurderingene er gjort etter kvalitativ metode, av en bredt sammensatt intern faggruppe, med innspill fra eksternt personell med relevant fagkunnskap. Analysen er kontrollert og godkjent av overbrannmester og avdelingssjef i beredskapsavdelingen, samt brannsjef.

Risikodrivende momenter er beskrevet etter følgende metode:

- Listing av faremomenter, som introduseres
- Beskrivelse av hvilke konsekvenser faremomentene kan medføre
- Beskrivelse av barrierer som eksisterer for å forhindre konsekvenser fra å inntreffe
- Estimering av eksisterende risikonivå ved sannsynlighet og alvorlighet av mulige konsekvenser, og vurdering av risiko aksept i forhold til etablert matrise.
- Anbefalinger om risikoreducerende tiltak
- Estimering av risikonivå etter at anbefalte sikkerhetsbarrierer er på plass.
- Foreslå ansvar for risikoreducerende tiltak

REDNINGSFRIIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

2.1 Criteria for risk assessment index

2.1.1 Probability

Designation	Description	Value
Extremely improbable	Almost inconceivable that the event will reoccur	1
Remote	Very unlikely to occur, estimated less than annually	2
Occasional	Unlikely, but possible to occur, approximately 1 - 4 times annually	3
Probable	Likely to occur sometimes, approximately 4- 10 times annually	4
Frequent	Likely to occur many times, several times annually, approximately monthly	5

2.1.2 Severity

Designation	Personell	Material Damage	Value
Very low, Insignificant	Negligible, no injury	Negligible or no damage	1
Low, Marginal	Minor/light injury requiring first aid treatment on site	Damage requiring minor repair	3
Medium, Marginal to critical	Minor injury where personnel can no longer continue duty	Damage requiring extensive repair, or loss of production/function	5
High, Critical	Involving severe injury	Severe damage requiring extensive repair, or loss of production/function	8
Very high Catastrophic	Involving fatality	Hull loss, material loss	10

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

2.1.3 Assigned Risk Index, RI:

Risk Severity	Risk Probability				
	Extremely improbable 1	Remote 2	Occasional 3	Probable 4	Frequent 5
Very high Catastrophic 10	10	20	30	40	50
High, Critical 8	8	16	24	32	40
Medium Marginal to Critical 5	5	10	15	20	25
Low, Marginal 3	3	6	9	12	15
Very low, Insignificant 1	1	2	3	4	5

2.1.4 Risk Acceptance

Risk Index	Tolerability	Action required
32-50	Extreme Risk	STOP operation immediately, risk is unacceptable. Control measures to reduce risk must be enforced.
24-31	High Risk	WARNING Operation must be risk assessed prior to continuation. Risk mitigation shall normally be performed .
11-23	Tolerable Risk	CAUTION Review and perform risk mitigation as necessary.
7-10	Low Risk	REVIEW Risk mitigation and review is optional but encouraged.
1-6	Negligible risk	NO ACTION REQUIRED Risk is acceptable. No mitigation normally required

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

3. Analyse og vurdering

Faremoment	Hendelse grunnet manglende vannfølelse og ferdigheter i vann		
Eksisterende barrierer	<p>Ihht. til ansettelseskriterier for brannkonstabel, er det krav til at den ansatte skal ha «god vannfølelse» før ansettelse.</p> <p>Under opptak vil kandidatene bli grundig testet i flere øvelser, med varierende vanskelighetsgrad. Øvelsene skjer i basseng på dagtid. Testene har som mål kartlegge kandidatenes grunnleggende ferdigheter, kandidatenes forutsetninger for å beherske MIBs prosedyrer knyttet til vannredningsoperasjoner, samt gi muligheten til å rangere den enkelte kandidat.</p> <p>Opptak og selektering av personell skjer ihht. selskapets prosess for ansettelse.</p> <p>Dersom det underveis i ansettelsesforholdet avdekkes manglende vannfølelse, vil vedkommende få begrensinger i sitt operative handlingsrom.</p>		
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 8	Risiko indeks:8
Anbefalte tiltak			
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 8	Risiko indeks:8

REDNINGSFRIDYKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse grunnet manglende fysiske forutsetninger			
Eksisterende barrierer	<p>Ihht. veiledning om røyk- og kjemikaliedykking fra DSB, er det beskrevet fysiske tester som skal sikre at MIBs innsatsmannskaper innfrir minimumskravene til styrke og utholdenhet. Alle brannkonstabler i selskapet gjennomfører disse fysiske testene 4 ganger pr. år, og resultatene dokumenteres.</p> <p>Ihht. forskrift om utførelse av arbeid §3-23 stilles det krav om regelmessig helseundersøkelse ved arbeid som røyk- og kjemikaliedykker. Alle mannskaper i beredskapsavdelingen gjennomfører denne helseundersøkelsen årlig hos godkjent bedriftshelsetjeneste, i tråd med regelverket.</p> <p>Alle brannkonstabler har pålagt fysisk trening i arbeidstiden, og dette er regulert i lokalt avtaleverk. Brannstasjonene har tilrettelagte treningsfasiliteter for å imøtekomme forventinger og krav i arbeidsmiljøloven.</p> <p>MIB har faste treningstider i lokale svømmebasseng.</p> <p>Dersom fysiske tester eller helseundersøkelse ikke bestås, tas den ansatte umiddelbart ut av ordinær operativ drift.</p> <p>Brannmester/utrykningsleder har fortløpende kontakt med innsatsmannskaper underveis i gjennomføring av vakter. Denne dialogen innebærer nødvendige avklaringer helsemessige begrensninger, dagsform etc. Dersom et innsatsmannskap rapporterer om helsemessige begrensninger som kan ha konsekvenser for operativ innsats, vil tildelte oppgaver tilpasses.</p>			
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 5	Risiko indeks: 5	
Anbefalte tiltak				
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 5	Risiko indeks: 5	

REDNINGSFRIDYKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse grunnet manglende kunnskap om prosedyre og bruken av utstyr		
MIB	<p><u>Opplæring:</u> Den enkelte brannkonstabel og leder gjennomgår flere kurs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CMAS*** fridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Redningsfridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Overflateredning, som en del av grunnkurs for brannkonstabler ved Norges Brannskole • Diverse e-læringskurs innen vannredning <p>Opplæringen gjennomføres for å styrke kompetansen til den enkelte brannkonstabel og leder. Utdanningene er direkte relatert til IK-systemets dokumenter innen vannredning.</p> <p><u>Dokumentasjon:</u> IK-systemet belyser hvilke kompetansekrav som stilles til innsatsmannskaper og ledere som er involvert i en vannredningsoperasjon. MIB har etablert dokumentasjon for standard utrustning for overflatesøk og redningsfridykking, som beskrevet i IK-systemet. Ansatte i beredskapsavdelingen er pålagt iht. arbeidsinstruks å holde seg oppdatert i de prosedyrer som er gjeldende, og selskapet har verktøy for å dokumentere at prosedyreverk er lest og forstått.</p> <p><u>Kontroll av materiell</u> Alt redningsteknisk materiell gjennomgås ukentlig. I tillegg gjennomføres det daglige kontroller av enkeltmateriell, samt at hver konstabel har ansvar for å kontrollere sitt personlige utstyr. Gode kontrollrutiner gir den enkelte brannkonstabel regelmessig og god kunnskap om utstyret og sikrer at utstyret innehar foreskrevet kvalitet.</p> <p><u>Regelmessig vedlikeholdstrening</u> Det gjennomføres regelmessig vedlikeholdstrening. Brannmester/utrykningsleder har et ansvar for fortløpende å vurdere mannskapenes ferdighetsnivå, og iverksette nødvendige tiltak. MIB har egne utdannende og godkjente instruktører fra Norges Dykkerforbund. Overbrannmester har overordnet ansvar for kompetanseutvikling og vedlikeholdstrening.</p> <p><u>Rapportering og evaluering</u> Etter gjennomførte oppdrag skrives rapport i DSB-BRIS, og alle oppdragsrapporter gjennomgås og godkjennes av overbrannmester før innsending til DSB. Overbrannmester gir tilbakemelding på utført aktivitet beskrevet i BRIS-rapporter, med forslag til tiltak.</p> <p>Det gjennomføres evalueringer etter hendelser, med særlig fokus på læringsutbytte og HMS. Evalueringene følger prinsippene for systematisk ledelse (7-trinnsmodellen) fra Norges Brannskole.</p>		
Risikonivå	Sannsynlighet: 2	Alvorlighet: 10	Risiko indeks: 20
Anbefalte tiltak	Øke fokus på å gjennomføre flere og bedre evalueringer, med fokus på sikkerhet.		
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 10	Risiko indeks: 10

Faremoment	Hendelse grunnet feil på utstyr
------------	---------------------------------

REDNINGSFRIDYKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

	- Rift i drakt eller mansjetter, feil på utstyr		
Eksisterende barrierer	<p><u>Innkjøpsrutiner:</u> Innkjøp av utstyr baseres på anbefalinger fra relevant og kompetent fagpersonell i dykkermiljøet, som er kjent med MIBs behov og oppdragstyper. Før innkjøp av utstyr gjøres det intern utprøving av det anbefalte utstyret.</p> <p>Selskapet deltar i samarbeid med produsent/leverandør i utvikling av materiell, og har derfor noe spesialtilpasset utstyr til våre operasjoner.</p> <p>Utstyret fungerer under alle forhold, relatert til vannredningsoperasjoner.</p> <p><u>Kontroll av materiell</u> Alt redningsteknisk materiell gjennomgås ukentlig. I tillegg gjennomføres det daglige kontroller av enkeltmateriell, samt at hver konstabel har ansvar for å kontrollere sitt personlige utstyr. Gode kontrollrutiner gir den enkelte brannkonstabel regelmessig og god kunnskap om utstyret og sikrer at utstyret innehar foreskrevet kvalitet.</p>		
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 5	Risiko indeks: 5
Anbefalte tiltak			
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 5	Risiko indeks: 5

REDNINGSFRIDYKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse grunnet mangelfull situasjonsforståelse ved ankomst ulykkessted - Evner ikke å vurdere faresituasjoner i miljøet der ulykken har skjedd		
Eksisterende barrierer	<p><u>Opplæring:</u> Den enkelte brannkonstabel og leder gjennomgår flere kurs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CMAS*** fridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Redningsfridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Overflateredning, som en del av grunnkurs for brannkonstabler ved Norges Brannskole • Diverse e-læringskurs innen vannredning <p>Opplæringen gjennomføres for å styrke kompetansen til den enkelte brannkonstabel og leder. Utdanningene er direkte relatert til IK-systemets dokumenter innen vannredning. Kursene gir nødvendig teoretisk, praktisk trening med fokus på sikkerhet. Kursene gir teoretisk og praktisk kompetanse i risikovurdering og prosedyregjennomføring.</p> <p><u>Dokumentasjon:</u> IK-systemets dokumenter innen vannredning er utarbeidet med fokus på kompetanse, metoder, sikkerhet og nødvendige begrensninger. Det foreligger sjekklister som skal gjennomgås før iverksettelse av oppdrag. Sjekklister er en del av sikker jobbanalyse innsatsmannskaper gjennomgår før en aksjon iverksettes.</p> <p><u>Sikker jobb analyse</u> Ved ankomst ulykkessted vil det gjennomføres sikker jobb analyse av utrykningsleder, som har overordnet ansvar for mannskapenes sikkerhet. I tillegg gjennomfører sikringsleder og vannreddere selvstendige vurderinger. Når Innstasleder Brann er på stedet, overtar denne funksjonen ansvaret for sikkerheten til mannskapene. Det er inntil 4 nivåer på skadestedet som vurderer sikkerheten og som til enhver tid kan stanse vannredningsoperasjoner på bakgrunn av sikkerhetsvurderinger. Beslutninger om stansing av aktiviteter kan ikke overprøves.</p> <p><u>Trening/re-trening</u> Nødvendig og regelmessig trening og re-trening gir erfaring og faglig trygghet i prosedyregjennomføring.</p>		
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 10	Risiko indeks: 10
Anbefalte tiltak			
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 10	Risiko indeks: 10

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse der brannkonstabel/redder setter seg fast i objekter i overflaten - Hendelsen skjer der redder utfører overflatesøk		
Eksisterende barrierer	<p>Innsatsmannskaper må vurdere aktuelle forhold før søk iverksettes.</p> <p><u>Opplæring:</u> Den enkelte brannkonstabel og leder gjennomgår flere kurs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CMAS*** fridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Redningsfridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Overflateredning, som en del av grunnkurs for brannkonstabler ved Norges Brannskole • Diverse e-læringskurs innen vannredning <p>Opplæringen gjennomføres for å styrke kompetansen til den enkelte brannkonstabel og leder. Utdanningene er direkte relatert til IK-systemets dokumenter innen vannredning. Kursene gir nødvendig teoretisk, praktisk trening med fokus på sikkerhet. Kursene gir teoretisk og praktisk kompetanse i risikovurdering og prosedyregjennomføring.</p> <p><u>Annet</u> Utrykningsleder og sikringsleder skal være i beredskap for vannreddere. Vannreddere er trent i nødprosedyre ved bruk av kniv som en del av standard utrustning i vann. Det er aldri en redder i vannet alene, det skal alltid være minst to reddere som jobber i makkerpar. I tillegg er sikringsleder alltid tilstede.</p> <p><u>Sikringsleder</u> Brannbefal er trent i funksjonen som sikringsleder. Sikringsleder skal alltid være ikledd utstyr for vannredning, og skal være parat til å hjelpe vannreddere ved hendelse. Funksjonen som sikringsleder er omtalt flere steder i IK-systemets dokumenter innen vannredning.</p>		
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 3	Risiko indeks: 3
Anbefalte tiltak	Tilstrebe å ha mest mulig standardisering av felles materiell (kniver etc.)		
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 3	Risiko indeks: 3

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse ved overflatesøk. Brannkonstabel/redder feilvurderer forholdene og blir utmattet - F. eksempel strømforhold bølger			
Eksisterende barrierer	<p><u>Opplæring:</u> Den enkelte brannkonstabel og leder gjennomgår flere kurs hvor temaet tas opp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CMAS*** fridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Redningsfridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Overflateredning, som en del av grunnkurs for brannkonstabler ved Norges Brannskole • Diverse e-læringskurs innen vannredning <p>Opplæringen gjennomføres for å styrke kompetansen til den enkelte brannkonstabel og leder. Utdanningene er direkte relatert til IK-systemets dokumenter innen vannredning. Kursene gir nødvendig teoretisk, praktisk trening med fokus på sikkerhet. Kursene gir teoretisk og praktisk kompetanse i risikovurdering og prosedyregjennomføring.</p> <p><u>Dokumentasjon:</u> I IK-systemets dokumenter innen vannredning presiseres det at den enkelte innsatsmannskap må selv kjenne sin egen begrensning og være komfortabel med gjennomføring avhengig av de aktuelle forholdene.</p> <p><u>Sikringsleder og makkerdykking</u> Brannbefal er trent i funksjonen som sikringsleder. Sikringsleder skal alltid være ikledd utstyr for vannredning, og skal være parat til å hjelpe vannreddere ved hendelse. Funksjonen som sikringsleder er omtalt flere steder i IK-systemets dokumenter innen vannredning.</p> <p>Vannredder er aldri i vannet alene, og makker er alltid i beredskap for å bistå ved en hendelse.</p> <p>Når operasjonen før oppstart er definert som overflateredning, kan sikringsleder ta rollen som linemann.</p>			
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 5	Risiko indeks: 5	
Anbefalte tiltak	I beskrivelsen av søkemetoder innen overflateredning innbefattes bruk av line på vannreddere og sikringsleder som linemann.			
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 5	Risiko indeks: 5	

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Potensielle farer ved utførelse av overflatesøk			
	<p>- Trafikk i område (båter, helikopter), industrielle forhold som rør og gjenstander. Olje, bensin og kjemikalier på overflaten</p>			
Eksisterende barrierer	<p><u>Opplæring:</u> Den enkelte brannkonstabel og leder gjennomgår flere kurs hvor temaet tas opp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CMAS*** fridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Redningsfridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Overflateredning, som en del av grunnkurs for brannkonstabler ved Norges Brannskole • Diverse e-læringskurs innen vannredning <p>Opplæringen gjennomføres for å styrke kompetansen til den enkelte brannkonstabel og leder. Utdanningene er direkte relatert til IK-systemets dokumenter innen vannredning. Kursene gir nødvendig teoretisk, praktisk trening med fokus på sikkerhet. Kursene gir teoretisk og praktisk kompetanse i risikovurdering og prosedyregjennomføring.</p> <p><u>Dokumentasjon:</u> Prosedyre/SOR/sjekkliste belyser farene.</p> <p>Alle innsatsmannskaper har dokumentert opplæring i IK-systems dokumentasjon innen vannredning og dokumentasjonen i sin helhet er et kunnskapskrav.</p> <p><u>Sikker jobb analyse</u> Ved ankomst ulykkessted vil det gjennomføres sikker jobb analyse av utrykningsleder, som har overordnet ansvar for mannskapenes sikkerhet. I tillegg gjennomfører sikringsleder og vannreddere selvstendige vurderinger. Når Innstasleder Brann er på stedet, overtar denne funksjonen ansvaret for sikkerheten til mannskapene. Det er inntil 4 nivåer på skadestedet som vurderer sikkerheten og som til enhver tid kan stanse vannredningsoperasjoner på bakgrunn av sikkerhetsvurderinger. Beslutninger om stansing av aktiviteter kan ikke overprøves.</p>			
Risikonivå	Sannsynlighet: 2	Alvorlighet: 8	Risiko indeks: 16	
Anbefalte tiltak	Presisere i IK-systemet at ved mye båttrafikk skal ikke innsatsmannskaper operere i vannet før området er sikkert.			
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 8	Risiko indeks: 8	

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse ved utførelse av søk langs iskant			
	- Brannkonstabel/redder havner under isen			
Eksisterende barrierer	<p><u>Opplæring:</u> Temaet tas opp i forbindelse med Overflateredning, som en del av grunnkurs for brannkonstabler ved Norges Brannskole.</p> <p><u>Dokumentasjon:</u> Temaet er behandlet i IK-systemets dokumenter innen vannredning.</p> <p>Her står det blant annet at:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det <u>skal ikke</u> svømmes inn under brygger, is, inn i kjøretøy, inn i rør eller annet som kan medføre at vannredder ikke har fritt vann over seg. Dette for å sikre rask og sikker oppstigning. - Dykking langs iskant langs vann og strøm <u>må</u> utføres med stor forsiktighet. <p>Alle innsatsmannskaper har dokumentert opplæring i IK-systems dokumentasjon innen vannredning og dokumentasjonen i sin helhet er et kunnskapskrav.</p> <p><u>Sikringsleder og makkerdykking</u> Brannbefal er trent i funksjonen som sikringsleder. Sikringsleder skal alltid være ikledd utstyr for vannredning, og skal være parat til å hjelpe vannreddere ved hendelse. Funksjonen som sikringsleder er omtalt flere steder i IK-systemets dokumenter innen vannredning.</p> <p>Vannredder er aldri i vannet alene, og makker er alltid i beredskap for å bistå ved en hendelse.</p> <p><u>Sikker jobb analyse</u> Ved ankomst ulykkessted vil det gjennomføres sikker jobb analyse av utrykningsleder, som har overordnet ansvar for mannskapenes sikkerhet. I tillegg gjennomfører sikringsleder og vannreddere selvstendige vurderinger. Når Innstasleder Brann er på stedet, overtar denne funksjonen ansvaret for sikkerheten til mannskapene. Det er inntil 4 nivåer på skadestedet som vurderer sikkerheten og som til enhver tid kan stanse vannredningsoperasjoner på bakgrunn av sikkerhetsvurderinger. Beslutninger om stansing av aktiviteter kan ikke overprøves.</p>			
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 10	Risiko indeks: 10	
Anbefalte tiltak				
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 10	Risiko indeks: 10	

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse ved fridykk		
	- Brannkonstabel/redder bryter prosedyre/SOR og sjekklister, og går utover de begrensninger som er satt		
Eksisterende barrierer	<p><u>Dokumentasjon:</u> Alle innsatsmannskaper har dokumentert opplæring i IK-systems dokumentasjon innen vannredning og dokumentasjonen i sin helhet er et kunnskapskrav.</p> <p><u>Opplæring:</u> Den enkelte brannkonstabel og leder gjennomgår flere kurs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CMAS*** fridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Redningsfridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Overflateredning, som en del av grunnkurs for brannkonstabler ved Norges Brannskole • Diverse e-læringskurs innen vannredning <p>Opplæringen gjennomføres for å styrke kompetansen til den enkelte brannkonstabel og leder. Utdanningene er direkte relatert til IK-systemets dokumenter innen vannredning. Kursene gir nødvendig teoretisk, praktisk trening med fokus på sikkerhet. Kursene gir teoretisk og praktisk kompetanse i risikovurdering og prosedyregjennomføring.</p> <p><u>Annet</u> Brannkonstabler/reddere er selektert, trent og kontinuerlig monitorert ift. sin aktivitet under oppdrag. Aktivitet som ikke er forenlig med MIBs normer vil bli fulgt opp.</p>		
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 10	Risiko indeks: 10
Anbefalte tiltak			
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 10	Risiko indeks: 10

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse ved fridykk
	- Brannkonstabel/redder (felles tittel: vannredder) feilvurderer dybde, sikt, forhold
Eksisterende barrierer	<p><u>Dokumentasjon:</u> Alle innsatsmannskaper har dokumentert opplæring i IK-systems dokumentasjon innen vannredning og dokumentasjonen i sin helhet er et kunnskapskrav.</p> <p>Dokumentasjonen gir grundige beskrivelser av sikkerhetsmomenter ved fridykk. Dokumentasjonen setter klare begrensninger for hva som ikke er akseptabelt.</p> <ul style="list-style-type: none"> Vannredder <u>skal ha fri sikt fra overflaten ned til objekt/pasient og skal ha sikt fra overflaten</u> ift. potensielle farer. <p><u>Opplæring:</u> Den enkelte brannkonstabel og leder gjennomgår flere kurs hvor temaet tas opp:</p> <ul style="list-style-type: none"> CMAS*** fridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund Redningsfridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund Overflateredning, som en del av grunnkurs for brannkonstabler ved Norges Brannskole Diverse e-læringskurs innen vannredning <p>Opplæringen gjennomføres for å styrke kompetansen til den enkelte brannkonstabel og leder. Utdanningene er direkte relatert til IK-systemets dokumenter innen vannredning. Kursene gir nødvendig teoretisk, praktisk trening med fokus på sikkerhet. Kursene gir teoretisk og praktisk kompetanse i risikovurdering og prosedyregjennomføring.</p> <p><u>Dokumentasjon av øvelser</u> Gjennomførte øvelser registreres i GAT med predefinerte koder innen de ulike fagområdene.</p> <p><u>Sikringsleder og makkerdykking</u> Brannbefal er trent i funksjonen som sikringsleder. Sikringsleder skal alltid være ikledd utstyr for vannredning, og skal være parat til å hjelpe vannreddere ved hendelse. Funksjonen som sikringsleder er omtalt flere steder i IK-systemets dokumenter innen vannredning. Vannredder er aldri i vannet alene, og makker er alltid i beredskap for å bistå ved en hendelse.</p> <p><u>Sikker jobb analyse</u> Ved ankomst ulykkessted vil det gjennomføres sikker jobb analyse av utrykningsleder, som har overordnet ansvar for mannskapenes sikkerhet. I tillegg gjennomfører sikringsleder og vannreddere selvstendige vurderinger. Når Innstasleder Brann er på stedet, overtar denne funksjonen ansvaret for sikkerheten til mannskapene. Det er inntil 4 nivåer på skadestedet som vurderer sikkerheten og som til enhver tid kan stanse vannredningsoperasjoner på bakgrunn av sikkerhetsvurderinger. Beslutninger om stansing av aktiviteter kan ikke overprøves.</p>
Risikonivå	Sannsynlighet: 1 Alvorlighet: 8 Risiko indeks: 8
Anbefalte tiltak	
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1 Alvorlighet: 8 Risiko indeks: 8

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse ved fridykk		
	- Brannkonstabel/redder kommer inn under objekter		
Eksisterende barrierer	<p><u>Opplæring:</u> Den enkelte brannkonstabel og leder gjennomgår flere kurs hvor faremomentet tas opp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CMAS*** fridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Redningsfridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Overflateredning, som en del av grunnkurs for brannkonstabler ved Norges Brannskole • Diverse e-læringskurs innen vannredning <p>Opplæringen gjennomføres for å styrke kompetansen til den enkelte brannkonstabel og leder. Utdanningene er direkte relatert til IK-systemets dokumenter innen vannredning. Kursene gir nødvendig teoretisk, praktisk trening med fokus på sikkerhet. Kursene gir teoretisk og praktisk kompetanse i risikovurdering og prosedyregjennomføring.</p> <p><u>Dokumentasjon:</u> Alle innsatsmannskaper har dokumentert opplæring i IK-systems dokumentasjon innen vannredning og dokumentasjonen i sin helhet er et kunnskapskrav.</p> <p>IK-systemets dokumenter innen redningsfridykking gir en grundig belysning av sikkerhetsmomenter ved fridykk. dokumentasjonen setter klare begrensninger for hva som ikke er akseptabelt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vannredder <u>skal til enhver tid</u> ha fri vei til overflaten • Vannredder <u>skal ha sikt</u> fra overflate ned til objekt/pasient og skal ha sikt fra overflate ift. potensielle farer • Fridykking inn i eller under objekter <u>skal ikke</u> forekomme <p><u>Sikringsleder og makkerdykking</u> Brannbefal er trent i funksjonen som sikringsleder. Sikringsleder skal alltid være ikledd utstyr for vannredning, og skal være parat til å hjelpe vannreddere ved hendelse. Funksjonen som sikringsleder er omtalt flere steder i IK-systemets dokumenter innen vannredning. Vannredder er aldri i vannet alene, og makker er alltid i beredskap for å bistå ved en hendelse.</p> <p><u>Sikker jobb analyse</u> Ved ankomst ulykkessted vil det gjennomføres sikker jobb analyse av utrykningsleder, som har overordnet ansvar for mannskapenes sikkerhet. I tillegg gjennomfører sikringsleder og vannreddere selvstendige vurderinger. Når Innstasleder Brann er på stedet, overtar denne funksjonen ansvaret for sikkerheten til mannskapene. Det er inntil 4 nivåer på skadestedet som vurderer sikkerheten og som til enhver tid kan stanse vannredningsoperasjoner på bakgrunn av sikkerhetsvurderinger. Beslutninger om stansing av aktiviteter kan ikke overprøves.</p>		
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 10	Risiko indeks: 10
Anbefalte tiltak			
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 10	Risiko indeks: 10

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse ved fridykk		
	- Brannkonstabel/redder besvimer under aktivitet, nødsituasjon		
Eksisterende barrierer	<p><u>Sikringsleder og makkerdykking</u> Brannbefal er trent i funksjonen som sikringsleder. Sikringsleder skal alltid være ikledd utstyr for vannredning, og skal være parat til å hjelpe vannreddere ved hendelse. Funksjonen som sikringsleder er omtalt flere steder i IK-systemets dokumenter innen vannredning. Vannredder er aldri i vannet alene, og makker er alltid i beredskap for å bistå ved en hendelse.</p> <p><u>Organisering av skadested</u> Hendelser som innbefatter drukning eller mulig drukning medfører et stort ressurspådrag. Ambulansebiler, ambulanshelikopter, redningshelikopter, redningsdykkere, politi og brannvesen er naturlig ressurser som kalles ut. I en tidlig fase vil erfaringsmessig lokalt brannvesen og ambulansbiler være først på stedet, og således har innsatsmannskaper fra brannvesen en helseberedskap på stedet.</p> <p>Innsatsmannskaper i MIB er sertifisert i «Mens du venter på ambulansen» fra Stiftelsen Norsk Luftambulans. MIB har egne sertifiserte instruktører i DHLR, og ulike førstehjelpsøvelser gjennomføres hyppig. Brannbilene i MIB er utstyrt med førstehjelpsutstyr, medisinsk oksygen og hjertestarter. MIB gjennomfører nødvendige resertifiseringer innen førstehjelp i samarbeid med egen medisinsk rådgiver (lege)</p> <p>I alle faser av et oppdrag vil det være kompetent personell som kan bistå ved en nødssituasjon.</p> <p><u>Sikkerhetsutstyr</u> Draktene som benyttes er positive, det vil si at uten blybelte vil de gi vannredder oppdrift slik at han/hun ikke kan synke.</p>		
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 8	Risiko indeks: 8
Anbefalte tiltak			
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 8	Risiko indeks: 8

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse ved fridykk		
	- Brannkonstabel/redder besvimer grunnet «shallow water hypoxia», nødsituasjon		
Eksisterende barrierer	<p><u>Opplæring:</u> Den enkelte brannkonstabel og leder gjennomgår flere kurs hvor faremomentet tas opp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CMAS*** fridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Redningsfridykkerkurs fra Norges Dykkerforbund • Overflateredning, som en del av grunnkurs for brannkonstabler ved Norges Brannskole • Diverse e-læringskurs innen vannredning <p>Opplæringen gjennomføres for å styrke kompetansen til den enkelte brannkonstabel og leder. Utdanningene er direkte relatert til IK-systemets dokumenter innen vannredning. Kursene gir nødvendig teoretisk, praktisk trening med fokus på sikkerhet. Kursene gir teoretisk og praktisk kompetanse i risikovurdering og prosedyregjennomføring.</p> <p>IK-systemets dokumenter innen vannredning belyser farene ved fridykk. Rutiner for å redusere faren for «shallow water hypoxia» står beskrevet.</p> <p><u>Sikringsleder og makkerdykking</u> Brannbefal er trent i funksjonen som sikringsleder. Sikringsleder skal alltid være ikledd utstyr for vannredning, og skal være parat til å hjelpe vannreddere ved hendelse. Funksjonen som sikringsleder er omtalt flere steder i IK-systemets dokumenter innen vannredning. Vannredder er aldri i vannet alene, og makker er alltid i beredskap for å bistå ved en hendelse.</p> <p><u>Sikkerhetsutstyr</u> Draktene som benyttes er positive, det vil si at uten blybelte vil de gi vannredder oppdrift slik at han/hun ikke kan synke.</p>		
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 8	Risiko indeks: 8
Anbefalte tiltak			
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 8	Risiko indeks: 8

REDNINGSFRIDYKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse grunnet økt forventningspress til gjennomføring av redningsfridykking - Innsatsmannskaper opplever økt press fra omgivelser. F. eks media, store folkemengder, pårørende, øvrige redningsmannskaper eller oppdragets karakter			
Eksisterende barrierer	<p><u>Opplæring:</u> Tilstrekkelig opplæring og trening gir trygghet i å si nei til gjennomføring av oppdrag i forhold til egne faglige vurderinger.</p> <p><u>Årshjul for kompetanseutvikling (hører kanskje bedre til under annet punkt?)</u> Vedlikehold av kompetanse planlegges for hele året i den hensikt å ivareta nødvendig trening og re-trening innen beredskapsavdelingens kjerneaktivitet. Vedlikehold av kompetansen baseres på det til enhver tid gjeldende innhold i IK-systemet.</p> <p><u>Debrief og evalueringer</u> Debrief og evalueringer etter oppdrag er obligatorisk og selskapspålagt. Debrief bidrar til en åpenhetskultur, trygghet blant mannskapene og teambuilding.</p> <p>Det gjennomføres evalueringer etter hendelser, med særlig fokus på læringsutbytte og HMS. Evalueringene følger prinsippene for systematisk ledelse (7-trinnsmodellen) fra Norges Brannskole.</p> <p><u>Relevant erfaring og stressmestring</u> Oppdragsmengde og alvorlighetsgraden som personellet blir eksponert for gir et erfaringsgrunnlag i å håndtere krevende situasjoner med lavt stressnivå.</p> <p>MIB har tilbud om kollegastøtteordning med egne sertifiserte SOSCON-instruktører. Tilbudet benyttes ofte, og bidrar til god oppfølging etter krevende oppdrag.</p> <p><u>Sikker jobb analyse</u> Ved ankomst ulykkessted vil det gjennomføres sikker jobb analyse av utrykningsleder, som har overordnet ansvar for mannskapenes sikkerhet. I tillegg gjennomfører sikringsleder og vannreddere selvstendige vurderinger. Når Innstasleder Brann er på stedet, overtar denne funksjonen ansvaret for sikkerheten til mannskapene. Det er inntil 4 nivåer på skadestedet som vurderer sikkerheten og som til enhver tid kan stanse vannredningsoperasjoner på bakgrunn av sikkerhetsvurderinger. Beslutninger om stansing av aktiviteter kan ikke overprøves.</p> <p><u>Den enkelte vannredders ansvar</u> Den enkelte vannredder har ansvar for selv å si ifra hvis han ikke føler seg skikket til å gjennomføre redningsfridykking, jfr. IK-systemet.</p>			
Risikonivå	Sannsynlighet: 2	Alvorlighet: 5	Risiko indeks: 10	
Anbefalte tiltak				
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 2	Alvorlighet: 5	Risiko indeks: 10	

REDNINGSFRIDYKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

Faremoment	Hendelse ved fridykk - Innsatsmannskap er sliten etter allerede å ha gjennomført flere andre oppdrag i løpet av inneværende vakt, og kalles deretter ut på oppdrag som innebærer å redningsfridykke			
Eksisterende barrierer	<u>Dokumentasjon:</u> Alle innsatsmannskaper har dokumentert opplæring i IK-systems dokumentasjon innen vannredning og dokumentasjonen i sin helhet er et kunnskapskrav. I IK-systemets dokumenter innen vannredning fremkommer det at alle involverte i et vannredningsoppdrag må være oppmerksomme på farene ved å være sliten. Således vil det være lav terskel for å avbryte operativ innsats i vannet. Den enkelte vannredder har ansvar for selv å si ifra hvis han ikke føler seg skikket til å gjennomføre redningsfridykking, jfr. IK-systemet.			
Risikonivå	Sannsynlighet: 2	Alvorlighet: 5	Risiko indeks: 10	
Anbefalte tiltak				
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 2	Alvorlighet: 5	Risiko indeks: 10	

Faremoment	Hendelse ved fridykk - Brannkonstabel/redder kalles ut på redningsfridykkingsoppdrag når han/hun sover. Det kan forventes at brannkonstabel/redder bruker noe tid på å bli overvåken.			
Eksisterende barrierer	<u>Dokumentasjon:</u> IK-systemets dokumentasjon innen redningsfridykking presiserer tydelig at det ikke skal gjennomføres redningsfridykking hvis ikke man er våken, klar, utvilt nok til å gjennomføre oppdraget på en sikker måte, dette skal avklares av ansvarlig leder, jfr. eksempler på kontrollspørsmål i sjekkliste for redningsfridykking.			
Risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 8	Risiko indeks: 8	
Anbefalte tiltak	Økende fokus i opplæring for alle nivåer av innsatsmannskaper.			
Revidert risikonivå	Sannsynlighet: 1	Alvorlighet: 8	Risiko indeks: 8	

REDNINGSFRIDYKKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

4. Konklusjon

Konklusjonen basert på den risikoanalysen som er foretatt av dokumentasjonen i IK-systemet som beskriver vannredningsoperasjoner, samt viktige faktorer som bidrar til å redusere den totale risikoen ved oppdragsgjennomføring.

	Faktorer	Kommentar	Risikoreduksjon
1	Kvalifikasjonskrav før ansettelse	Iht. ansettelseskriterier er det et krav at den enkelte kandidat har «god vannfølelse» før ansettelse	Ja. Alle som ansettes har «god vannfølelse».
2	Kompetansekartlegging under opptak	Ferdighetene i vann blir grundig kartlagt under opptak.	Ja. Alle som ansettes beviser gjennom opptaket at de behersker elementet vann.
3	Utdanning innen redningsfridykking, samt overflatesøk- og redning	Den enkelte innsatsmannskap gjennomfører flere kurs for å styrke kompetansen.	Ja. Utdanningen gir den enkelte de beste forutsetninger for å vurdere egen risiko og handlingsmulighet under oppdrag.
4	Re-trening	Årshjul for kompetanseutvikling følges, og øvelser/aktiviteter dokumenteres på individnivå.	Ja. Re-treningen går igjennom viktige momenter som gjennomgås ved den obligatoriske utdanningen. Re-treningen bidrar til at den enkelte holder det kompetansenivået som forventes iht. prosedyreverk.
5	Fysiske tester	Ihht. veiledning om røyk- og kjemikaliedykking fra DSB, er det beskrevet fysiske tester som skal sikre at brannkonstabler innfrir minimumskravene til styrke og utholdenhet. Alle brannkonstabler i selskapet gjennomfører disse fysiske testene 4 ganger pr. år, og resultatene dokumenteres. Ihht. Forskrift om utførelse av arbeid §3-23 stilles det krav om regelmessig	Ja. Det å være fysisk skikket til å utføre oppdraget reduserer risikoen

REDNINGSFRIIDYKING				
MIB	Avdeling: BEREDSKAP	Dokumenttype: RISIKOANALYSE	Versjonsnummer: 2.0	
Forfatter: Overbrannmester (OBM)	Godkjenner: Avdelingssjef Beredskap	Dato: 04.06.20	Intervall for kontroll og ajourhold: Årlig	Revisjons- Ansvarlig: OBM

		helseundersøkelse ved arbeid som røyk- og kjemikaliedykker. Alle brannkonstabler i selskapet gjennomfører denne helseundersøkelsen årlig hos godkjent bedriftshelsetjeneste, i tråd med regelverket.	
6	Kompetanse i vaktlaget	Alle innsatsmannskaper og ledere har opplæring og re-trening i relevant dokumentasjon i IK-systemet	Ja.

Forutsetninger relatert til dokumentasjon i IK-systemet:

		Kommentar	Akseptabel risiko
1	Faremomenter knyttet til gjennomføring av operasjoner slik de er beskrevet i dokumentasjonen i IK-systemet		Ja, med de begrensninger som ligger i dokumentene

Med bakgrunn i risikoen og de belyste faktorer er risikoen akseptabel, med de begrensninger som er beskrevet i prosedyren.

Rune Larsen

Brannsjef

Christian Mørdre

Avdelingssjef beredskap

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger dermed ingen underskrift.

Direktoratet for Arbeidstilsynet
Postboks 4720 Torgarden
7468 TRONDHEIM

Deres ref.: Eivind Wentzel Jensen

Vår ref.: 19/458-7/RULAR

Dato: 27.03.2020

Beskrivelse av medvirkning av verneombud på tilsynssvar.

Viser til mottatt tilsynsrapport den 19.02.2020 MOVAR IKS / 959272204.

Mosseregionens interkommunale brann og redning ble kontrollert av Arbeidstilsynet om virksomheten jobber systematisk og forebyggende med helse, miljø og sikkerhet i tilknytning redningsfridykking.

I hovedsak gjaldt tilsynet MIB`s undervannsaktiviteter og en oppfølging etter opphevelse av stansingsvedtak datert 11.07.2019.

En prosjektgruppe har utarbeidet et dokument med tilsvaret til Arbeidstilsynet på punktene som er nevnt i tilsynsrapporten om redningsfridykkingen i MIB. Prosjektgruppen har hatt flere arbeidsmøter hvor verneombudet har fulgt hele prosessen og vært tilstede på alle møter.

Ansatte i virksomheten har kommet med tilbakemelding til verneombudet og dette har blitt tatt med inn i prosjektgruppens arbeid. Vernetjenesten mener at arbeidet med dokumentasjonen har vært god og verneombudet har gitt sin tilslutning til dokumentene. Verneombudet mener at mannskapene har et trygt arbeidsmiljø under skarpe hendelser og øvelser med disse endringene.

Verneombudet har medvirket i arbeidet, og har hatt god dialog med ansatte og ledere slik at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd er i samsvar med bestemmelsene i arbeidsmiljøloven.

Verneombudet har bidratt i utformingen av tilsvaret og dokumentasjonen som foreligger.

Med hilsen

Christer Kjeldgaard Christensen
Verneombud beredskap
Mosseregionens interkommunal brann og redning

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger dermed ingen underskrift.

**Mosseregionen interkommunale
brann og redning**

Postadresse: Postboks 716, 1509 Moss

Besøksadresse: Tykkemyr 2, 1597 Moss

E-post:
mib@brann.movar.no

Hjemmeside:
www.brann.movar.no

Telefon:
69 24 78 50

MOVAR IKS
Foretaksregisteret:
NO 959 272 204

Bankgiro:
6118.05.58941

UTREDNING AV SAMARBEID OMKRING EGENREGI INNSAMLING AV HUSHOLDNINGSAV FALL

Dokumenter til saken:

1. Utredning felles transportselskap, Damhaug Consulting
2. Tilleggsutredning felles transportselskap, Damhaug Consulting

Direktørens forslag til vedtak:

Styret ber administrasjonen jobbe videre med sikte på et samarbeid med IØR for innsamling av husholdningsavfall. Administrasjonen kommer tilbake til styret med en sak med konklusjonen av dette arbeidet i løpet av høsten.

SAKSUTREDNING:

I juni 2020 fremmet administrasjonen en sak (sak 7-2020) knyttet til hvorvidt MOVAR burde vurdere å gjøre innsamlingen av husholdningsavfall i egenregi fremfor å konkurranseutsette dette videre, slik vi gjør i dag. Styret i MOVAR fattet følgende vedtak i saken:

1. Innsamling av husholdningsavfall utføres i egenregi fra og med neste kontraktperiode for innsamling og transport av husholdningsavfall.
2. Administrasjonen utreder hvorvidt det er hensiktsmessig å samarbeide med andre for å utnytte eventuelle stordriftsfordeler.
3. Administrasjonen i MOVAR starter planlegging og forberedelser for overgang til egenregi i 2022.

Vedtaket i juni ble deretter fulgt opp igjennom budsjettvedtak i styret og representantskapet høsten 2020, hvor det ble avsatt inntil 51 mill. kroner til innkjøp av kjøretøy, materiell, bygningsmessig tilpasning og prosjektledelse.

Etter vedtatt budsjett, ble stillingen som avdelingsleder innsamling og logistikk utlyst, og Per Olausen ansatt i stillingen med oppstart 1.4. Denne stillingen vil fungere som prosjektleder for overgang til egenregi innsamling, og Per har sammen med øvrig ledelse i sektor renovasjon igangsatt planlegging av overtakelse i egenregi. Sentralt i denne planleggingen er ruteplanlegging, som blir annerledes når dette ikke lenger skal være to atskilte kontrakter. Basert på ruteplanlegging beregnes behov for personell og materiell/kjøretøy. Når det gjelder kjøretøy, så er det relativt lang leveringstid på dette. Videre er det et ønske å kjøpe noe materiell brukt, for å unngå at alt har samme alder. Det er allerede gjort innkjøp av ett større brukt renovasjonskjørtøy, som er et tilpasset spesialkjørtøy med solid kran. Denne vil primært bli brukt på nedgravde løsninger. Inntil oppstart egenregi vil kjøretøyet bli brukt ifm

rengjøring av beholdere, hvor vi vanligvis må leie inn ekstra bil. Videre er 2 tilbringerbiler (mindre 7,5 tonns renovasjonsbiler) satt i bestilling for levering sommeren 2022.

Parallelt med at MOVAR har forberedt overgangen til egenregi innsamling av husholdningsavfall, ble det iverksatt en utredning i samarbeid med Follo Ren IKS og Indre Østfold Renovasjon IKS (IØR), i tråd med styrets vedtak. Sarpsborg kommune meldte seg også, og ønsket å delta i denne utredningen. Etter en konkurranse, så ble oppdraget med å gjennomføre utredningen tildelt Damhaug Consulting AS, med Follo Ren IKS som kontraktspart.

Utredningen, som følger saken, har tatt utgangspunkt i dagens renovasjonsløsninger for deltakerne, som er noe ulike. De har sett på materiell/kjøretøy og bemanning som trengs for å utføre oppgavene i dag. Så har man vurdert potensiale for å rasjonalisere dette ved å samarbeide. I rapporten er det redegjort for fordeler og ulemper ved et evt. samarbeid. Selskapet vil bli ett av Norges desidert største kommunalt eide innsamlingselskaper. I følge Damhaugs beregninger vil samarbeidet kunne gi en innsparing samlet på inntil 10 mill. kroner. Administrasjonen deler Damhaugs oppfatning om at det er et besparelspotensiale ved å samarbeide, men at anslaget kan være noe optimistisk spesielt knyttet til bemanningsbehov. Videre er det risiko for at vi ved egenregi må øke antall kjøretøy og ansatte noe i forhold til i dag, for å sikre at tjenesten utføres på forsvarlig vis.

I forbindelse med utredning er det også gjennomført en juridisk vurdering av ulike problemstillinger knyttet til samarbeidet, bl.a. selskapsform og forholdet til offentlig anskaffelser. Damhaug har også sett på bruk av ny teknologi i et eget delnotat.

Rapporten er gjennomgått og drøftet blant deltakerne. Administrasjonene i IØR og MOVAR var positivt innstilt til å gå videre i drøftingene av samarbeid. Follo Ren IKS har flere år igjen på sin nåværende kontrakt, og ønsket ikke å gå inn i formelle diskusjoner om selskapsdannelse nå. De ønsker derimot å holde muligheten åpen, dersom de øvrige partene inngår et samarbeid. Sarpsborg kommune ønsker å gå i dialog med Fredrikstad kommune om et samarbeid i Nedre Glomma basert på kommunalt oppgavefelleskap. Dersom dette ikke fører frem, så kan det være aktuelt for Sarpsborg å gå i samarbeid med en eller flere av aktørene.

IØR og MOVAR har valgt å ta ett skritt videre, og har gjort en mindre tilleggsutredning som har sett på samarbeid mellom disse to selskapene. Dette samarbeidet kan da evt. i etterkant utvides med andre deltakere. Med bare to aktører kan det også være aktuelt å se på andre typer samarbeidsløsninger enn de som var anbefalt i den første utredningen. Damhaug har også gjennomført denne utredningen, og konklusjonen deres er at det også vil være fordeler ved et samarbeid mellom IØR og MOVAR, men at fordelene da er mindre enn hvis alle 4 samarbeidet. Økonomisk er besparelsen anslått til 4,3 mill. kroner Igjen mener administrasjonen denne er noe optimistisk, av samme årsaker som det er redegjort for over i forhold til hovedrapporten.

Vurdering:

Administrasjonen ønsker å fortsette det parallelle løpet med å forberede egenregi innsamling for MOVAR, og samtidig vurdere samarbeid med andre. Skulle man senere

komme til at man ønsker å etablere et felles selskap, så innlemmes MOVARs «egenregiprojekt» inn i det nye selskapet. Hvis man kun skal samarbeide med IØR, så kan dette kanskje også gjøres uten å måtte etablere et eget driftsselskap, som igjen krever administrasjon og eierstyring. En slik løsning er omtalt i den juridiske vurderingen, for eksempel ved at en av partene tildeler enerett til andre, men dette må det evt. sees nærmere på.

Indre Østfold Renovasjon har allerede behandlet en sak omkring et mulig samarbeid med MOVAR, og styret har fattet følgende vedtak: *«Styret i IØR ser på grunnlag av de fremlagt dokumentasjon at det kan være formålstjenlig å etablere et samarbeid med MOVAR for innsamling av husholdningsavfall. Styret ønsker derfor å gå i forhandlinger med MOVAR. Resultatet av forhandlingene legges fram for representantskapet i høstmøtet 2021.»*

Administrasjonen foreslår at man forsetter dialogen med IØR om et mulig samarbeid, og at administrasjonen kommer tilbake til styret etter dette.

Skjærhalden, 8. juni 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

LEVERING PÅ GJENVINNINGSTASJONENE FOR LAG, FORENINGER OG VELDEDIGE ORGANISASJONER O.L.

Direktørens forslag til vedtak:

Styret ber administrasjonen opprettholde dagens praksis i forhold til lag, foreninger og veldedige organisasjoner mv. hva gjelder levering av avfall ved gjenvinningsstasjonene.

SAKSUTREDNING:

Betalingsordninger for levering av grovavfall fra husholdningene på gjenvinningsstasjonene kan organiseres på en rekke måter innenfor gjeldende regelverk. Styret har tidligere fått seg fremlagt sak hvor dette er drøftet som innspill til ny gjenvinningsstasjon (sak 11-2020). Ett av hovedprinsippene bak betalingsordningene er at man ikke krysssubsidierer næring- og husholdningsavfall. Et annet forhold er regelverket om selvkost. Dette gjelder selv om avfallet fra næring og husholdninger i praksis blandes på gjenvinningsstasjonene etter mottak. Videre er kommunenes lovpålagte plikt å sikre forsvarlig håndtering av husholdningsavfall retningsgivende.

På våre gjenvinningsstasjoner har vi foruten mottak av avfall fra husholdningene, også mottak av avfall fra næringskunder med mindre avfallsmengder. I nevnte styresak 11-2020 vedtok styret bl.a. at tilbudet til næringskundene skal opprettholdes, også når ny gjenvinningsstasjon etableres.

Vi mottar fra tid til annen henvendelser om vederlagsfri levering av avfall fra frivillige organisasjoner, loppemarkeder, lag, foreninger ol. Bak de fleste av disse henvendelsene står ildsjeler med gode formål. De som forespør har ofte forventninger om at MOVAR skal motta avfallet fra deres lag eller forening vederlagsfritt. Administrasjonen har så langt forholdt oss strengt til regelverket, og ikke åpnet for vederlagsfri levering. Beløpet i hvert enkelt tilfelle er marginale, men i sum blir dette vesentlige summer. For å unngå gjentakende prinsipielle diskusjoner med aktørene i hvert tilfelle, ønsker administrasjonen å løfte saken overfor selskapets styre.

På spørsmål fra Samfunnsbedriftene har Miljødirektoratet slått fast at kostnader til mottak av rester fra lokale loppemarkeder, vederlagsfritt kan finansieres over mottaksavgiften på gjenvinningsstasjonene eller renovasjonsgebyret. En forutsetning for dette er at alt avfall som leveres etter loppemarkedet stammer fra husholdninger og derved faller inn under selvkostprinsippet. Det er imidlertid ingen plikt til slik mottak. Som følge av denne

avklaringen har en del kommuner og avfallsselskaper innført gratis mottak av husholdningsavfall fra loppemarkeder. Ut fra de forespørslene vi mottar er avfall fra loppemarkeder kun en liten del av avfallet som det ønskes levert.

Avfall fra rydde- og innsamlingsaksjoner, bruktbutikker, næringsvirksomhet eller avfall som er unntatt den kommunale husholdningsrenovasjonen, vil ikke kunne dekkes over avfallsgebyret på samme måte. Utgifter i forbindelse ved en eventuell levering av slikt avfall må dekkes via mottak av annet næringsavfall, skal leveringen være lovlig.

Vi foreslår derfor at dette drøftes på mer generelt grunnlag. I vurderingene kan det i tillegg til det avfallsfaglige og forurensingsmessige, tas hensyn til f.eks. sosiale forhold, økonomi eller omdømmebygging.

Vi har opprettet noen spesialordninger for næringsbedrifter med særskilt formål, og hvor gjenbruk fra gjenvinningsstasjonen står i fokus. Ombruk er også et av satsningsområdene i forbindelse med ny gjenvinningsstasjon. Vi kan her nevne avtale med Kias som får tilgang til kasserte sykler, og kan returnere deler de ikke bruker i sin virksomhet med sykkelreparasjoner. Vi har også en avtale med Hermann Dominus vedrørende benyttelse av paller fra gjenvinningsstasjonen. Her også leveres materialer som ikke benyttes tilbake.

Et annet område er mottak av plast og annet avfall fra strandrydding i eierkommunene. Sistnevnte er et spleiselag mellom Oslofjordens friluftsråd, kommunene og MOVAR, hvor kostnader til sluttbehandling søkes dekket via Hold Norge Rent.

Fra administrasjonens side ønskes vi å få avklart hvilken holdning styret ønsker vi skal ha i forbindelse med denne type henvendelser fra lag og veldedige organisasjoner. Slik administrasjonen ser det, så har vi to alternativer. Enten opprettholdes dagens strenge praksis, eller innføres vederlagsfri levering hvor kostnadene må dekkes over næringsoverskuddet. Administrasjonen vil anbefale opprettholdelse av dagens praksis.

Våler og Skjærhalden, 7.6.2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Freddy Tangen (sign.)
Sektorsjef renovasjon

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 21/2021

ARBEIDSULYKKE VED VANSJØ VANNVERK 13. MAI 2020 – STATUS I SAKEN

Fremlagt:

1. Krav om opplysninger/dokumentasjon, Arbeidstilsynet, 20.5.2020
2. Tilsvar på krav om opplysninger/dokumentasjon, MOVAR, 12.6.2020
3. Tilsynsrapport med pålegg, Arbeidstilsynet, 15.9.2020
4. Tilsvar vedr. pålegg, MOVAR, 26.10.2020
5. Oppfølging av tilsyn, Arbeidstilsynet, 29.4.2021

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering

SAKSUTREDNING:

Som styret tidligere er orientert om skjedde det en arbeidsulykke ved Vansjø Vannverk den 13. mai 2020. To personer fra et eksternt firma (Nessco AS) skulle inn på vannverket for å gjøre en forhåndsavtalt jobb med å bytte ut to trykkluftstanker. Stillaset de jobber på/i velter og den ene av disse arbeiderne faller i gulvet, blir skadet og etter hvert kjørt til sykehuset på Kalnes. Den skadelidte er nå heldigvis tilbake i full jobb igjen, etter de opplysninger administrasjonen har fått fra Nessco AS.

Saksbehandling og korrespondanse med Arbeidstilsynet har vært som følger:

Fra	Dokumenttype	Dato
Arbeidstilsynet	Krav om opplysninger/ dokumentasjon	20/5-20
MOVAR (Føyen&Torkildsen)	Tilsvar på krav om opplysninger og dokumentasjon	12/6-20
Arbeidstilsynet	Tilsynsrapport med pålegg	15/9-20
MOVAR	Tilsvar vedrørende pålegg	26/10-20
Arbeidstilsynet	Oppfølging av tilsyn	29/4-21

Korrespondansen uten vedlegg følger denne saken. Personopplysninger er sladdet av hensyn til GDPR-regelverket.

Saksbehandlingen har tatt svært lang tid hos arbeidstilsynet, og først 29.4.2021 mottok vi brev fra arbeidstilsynet hvor de bekrefter at de har mottatt dokumentasjon som forespurt og ikke vil gi ytterligere pålegg i saken. Kopi av dette brevet følger vedlagt.

Parallelt med arbeidstilsynets håndtering av denne saken har også politiet etterforsket saken og gjennomført avhør av flere personer i MOVAR, bl.a. adm. direktør. Administrasjons oppfatning er at MOVAR ikke kan lastes for hendelsen. Politiets konklusjon i denne saken er fremdeles uavklart. MOVAR har ikke mottatt noe skriftlig fra politiet i sakens anledning.

Vår advokat i Føyen Torkildsen skriver imidlertid til oss i en e-post 31. mai «*At saken nå er lukket overfor dere fra Arbeidstilsynet tar jeg som et godt tegn. Det vil imidlertid også være avgjørende for eventuell videre forfølgning fra politiets side om Arbeidstilsynet anbefaler straffeforfølgning eller ikke*».

For å øke bevisstheten relatert til farer og risiko knyttet til arbeid i høyden har blant annet følgende aktiviteter blitt gjennomført i etterkant av hendelsen:

- Prosedyre for arbeid i høyden er revidert
- Digitale sjekklister for ulike former for arbeid i høyden er implementert, som en del av nytt IK-system.
- Teoretisk og praktisk opplæring i bruk av fallsikringsutstyr er gjennomført
- Fallsikringsutstyr har blitt gjennomgått og komplettert
- Det er også anskaffet en personløfter, som gjør arbeid i høyden mer sikkert.

Nina Leander som ny K/HMS-sjef har vært sentral i dette arbeidet, og i dialogen med Arbeidstilsynet. Vernetjenesten har også vært involvert og bidratt aktivt.

Moss, 9. juni 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Kaj-Werner Grimen (sign.)
Sektorsjef vann og avløp

MOVAR IKS
Kjellerødveien 30
1580 RYGGE

Orgnr 959272204

Oppfølging av tilsyn - MOVAR IKS org.nr. 959272204

Vi viser til tilsyn med virksomheten. Se oversikt nederst i brevet med informasjon om sted, tid og deltagere på tilsyn.

I tilsynet fant vi forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Her er en oversikt over Arbeidstilsynets reaksjoner i saken.

#	Reaksjon	Status	Frist
1	Krav om opplysninger	Krav om opplysninger	12.06.2020

Under finner dere mer informasjon om hvordan dere skal følge opp disse reaksjonene videre.

Arbeidstilsynet har 13.05.2020 mottatt varsel om en arbeidsulykke i virksomheten og på bakgrunn av dette er det gjennomført tilsyn. Det var under arbeid med å feste taljer i taket for å bytte en trykktank ulykken inntraff. Det ble opplyst under tilsynet at en arbeidstaker fra en innleid virksomhet, skulle sende opp en talje til en kollega da stillaset som ble brukt, veltet og arbeidstakeren som arbeidet på øverste nivå falt med stillaset. Nivået som tilskadekomne sto på ble målt til ca. 3,3 meter. Tilskadekomne ble umiddelbart kjørt til sykehus for behandling. I etterkant av tilsynet har det blitt opplyst at tilskadekomne fikk en skulder ut av ledd.

Under tilsynet stanset Arbeidstilsynet videre bruk av stillaset. Stansen er sendt til bruker av stillaset, med kopi til eier, som også sto for montering av stillaset som ble brukt. Det ble imidlertid opplyst under tilsynet at Movar IKS ikke ønsket å bruke dette stillaset videre, men vurdere annet utstyr for videre arbeid med å bytte trykktanken. Movar IKS har i etterkant av tilsynet, bekreftet at stillaset er fjernet og vil ikke brukes mer.

Det vil til opplysning bli ført eget tilsyn med innleid virksomhet.

I tilsynet som ble ført 13.05.2020, har vi undersøkt forhold rundt arbeidsulykken for å vurdere om det foreligger brudd på gjeldende lov- og regelverk. Tilsynet skal bidra til å forebygge at lignende ulykker skjer igjen.

For å vurdere om virksomheten følger bestemmelsene i arbeidsmiljølovgivningen trenger Arbeidstilsynet flere opplysninger. Hvis dere ikke har de opplysningene vi etterspør, så gi oss skriftlig tilbakemelding om dette.

#1 Krav om opplysninger

Kravet gjelder virksomheten(e)

MOVAR IKS AVD VANNVERK | orgnr 981524470

Vi ber om å få tilsendt følgende opplysninger/dokumentasjon innen **12.06.2020**

- Kopi av risikovurdering/sikker jobb analyse for arbeidet som skulle utføres
- Kopi av stillaskurs for montør/kontrollør av stillaset
- Kopi av instruks for arbeid i høyden
- Kopi av sikker jobb analyse for arbeidet som skulle utføres
- Oppdragskontrakt mellom partene, evt. annen dokumentasjon som belyser blant annet oppdragets art og hvilke vurderinger som er gjort i forkant av arbeidsoppgaven
- Intern avvikshåndtering av ulykken

Det vedlegges et skjema "internt ulykkesskjema" som kan brukes som et supplement til avvikshåndteringen

Hvis det er dokumentasjon som ikke kan fremskaffes, skal dette bekreftes skriftlig i tilbakemeldingen.

Arbeidstilsynet har hjemmel i arbeidsmiljøloven § 18-5 første ledd til å kreve disse opplysningene.

Bruk eDialog (www.arbeidstilsynet.no/post) til å sende inn dokumentasjon. Merk forsendelsen med referansenummer 2020/24577. Hvis dere har spørsmål knyttet til de opplysningene vi ber om, kan dere kontakte saksbehandler.

Dere kan klage

Dere kan klage dersom dere mener dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene jf. forvaltningsloven § 14. Fristen for å klage er tre dager fra dere mottar vedtaket. For nærmere opplysninger om klageinstans og fremgangsmåte, se www.arbeidstilsynet.no/klage.

Hva må dere gjøre?

Dere må sende oss en skriftlig tilbakemelding for hvert enkelt punkt innen fristen. Tilbakemeldingen skal undertegnes av arbeidsgiver eller en stedfortreder. Tilbakemeldingen kan også undertegnes av verneombudet eller en representant for de ansatte.

Send dokumenter eller kommentarer via eDialog

Bruk eDialog til å sende dokumentasjon digitalt eller for å svare på dette brevet. Husk å oppgi referansenummer 2020/24577. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/post/.

Gi informasjonen videre til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet ([arbeidsmiljøloven § 18-6 \(8\)](#)). Vi ber derfor om at du som arbeidsgiver gir en kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis dere ikke har verneombud, skal du gi kopien til representanten for de ansatte.

Mer informasjon?

Dere finner informasjon om gangen i et tilsyn og reaksjonene vi kan gi, på arbeidstilsynet.no/om-oss/tilsyn/.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Vigdis Tingelstad
fung seksjonsleder

Lars Erik Kristiansen
seniorinspektør

Dette brevet er elektronisk signert.

Kopi til:
MOVAR IKS AVD VANNVERK, Kjellerødveien 30, 1580 RYGGE

Vedlegg:
Ny internt ulykkesskjema

VEDLEGG: Sted, tid, og deltagere på gjennomførte tilsyn

- MOVAR IKS AVD VANNVERK | org.nr. 981524470

Sted: Kjellerødveien 30, 1580 RYGGE

Når: 13.05.2020

Fra dere: Kai Werner Grimen (Sektorsjef), Ole Almvik (Avdelingsleder Vansjø vannverk), Jan Anders Wasenius (Verneombud) og Alfred Dunben (Hovedverneombud)

Fra Arbeidstilsynet: Lars Erik Kristiansen (seniorinspektør)

Andre til stede: Roar Johansen (Servicetekniker Nessco AS avd. Oslo)

Arbeidstilsynet
Postboks 4720 Torgarden
7468 Trondheim

Kun sendt per eDialog: www.arbeidstilsynet.no/post
Att: Lars Erik Kristiansen

Ansvarlig advokat
Anniken Astrup

Oslo,
12. juni 2020

Vår ref.
511647

Deres ref.
2020/24577

SAKSNR.: 2020/24577 – MOVAR IKS AVD. VANNSJØ VANNVERK

1. INNLEDNING

Vi representerer Movar IKS (Movar) i sak 2020/24577. Vi viser til brev fra Arbeidstilsynet av 20. mai 2020 med krav om opplysninger/dokumentasjon etter utført tilsyn ved virksomheten i forbindelse med en arbeidsulykke som fant sted den 13. mai 2020.

Movar er gitt frist til 12. juni 2020 til å inngi opplysninger/dokumentasjon som er etterspurt.

2. ETTERSURT DOKUMENTASJON

Arbeidstilsynet har i sitt brev av 20. mai 2020 etterspurt følgende dokumentasjon innen 12. juni 2020:

- Kopi av risikovurdering / sikker jobb analyse for arbeidet som skulle utføres
- Kopi av stillaskurs for montør/kontrollør av stillaset
- Kopi av instruks for arbeid i høyden
- Kopi av sikker jobb analyse for arbeidet som skulle utføres
- Oppdragskontrakt mellom partene, evt. annen dokumentasjon som belyser blant annet oppdragets art og hvilke vurderinger som er gjort i forkant av arbeidsoppgaven
- Intern avvikshåndtering av ulykken
- Internt ulykkeskjema som kan brukes som et supplement

Movar vil i det følgende fremlegge dokumentasjonen som er etterspurt, samt redegjøre for denne.

3. SAKENS FAKTISKE SIDE

3.1. Overordnet om Movar IKS

Movar er et interkommunalt selskap som eies av kommunene Moss, Råde Vestby og Våler. Movar er opprettet for å ivareta produksjonen og forsyning av drikkevann, rensing av avløpsvann, samt

innsamling, gjenvinning og behandling av husholdningsavfall. Videre leverer Movar brann-, rednings- og feiertjenester i henhold til kommunens behov.

3.2. Overordnet om det kontinuerlige HMS-arbeidet i Movar

Movar IKS har et godt og gjennomarbeidet HMS-system som revideres årlig og som etterleves aktivt i virksomheten ved utførelsen av operasjoner.

Virksomheten investerer betydelig med tid og ressurser hvert år for å ivareta de ansattes sikkerhet. Movar er i ferd med å etablere et nytt IK-system (TQM entreprise) og har nylig ansatt HMS-sjef med oppstart i stillingen 1. september 2020. Dette skal bidra til ytterlige å heve HMS-standarden i Movar.

Movar har i forbindelse med sitt HMS-arbeid i virksomheten utarbeidet en rekke prosedyrer for å overholde lover og regler, forhindre personskaade og beskytte arbeidstakerne ved utførelsen av arbeidet. Det vises i denne forbindelse til selskapets interne prosedyrer for «arbeide i høyder» og prosedyre for «bygging og bruk av stillaser i MOVAR».

Bilag 1: Prosedyre for arbeide i høyder

Bilag 2: Prosedyre for bygging og bruk av stillaser i Movar

De nevnte prosedyrene er utarbeidet i tråd med kapittel 17 i forskrift om utførelse av arbeid (FOR-2011-12-06-1357). Selskapets interne prosedyrer er tilgjengelig for de ansatte på selskapets intranettside.

Movar utfører planmessig risikokartlegginger og risikovurderinger for de ulike arbeidsoperasjonene. Det kjøres internrevisjoner løpende på alle avdelinger hvor merknader, avvik og tiltak rapporteres. Samtlige ansatte er opplært i og instruert om å benytte de verktøyene virksomheten har for å besørge en effektiv, korrekt og nøyte kartlegging av risikofaktorer og uheldige hendelser i det daglige virke.

Det blir videre gjennomført årlige vernerunder med samtlige ansatte ved vannverket, samt årlige HMS-møter hvor verneombud og de ansatte i ledelsen diskuterer HMS-utfordringer i selskapet.

Movar sørger videre for å regelmessig vurdere tilstanden samt behovet for vedlikehold av arbeidsutstyret i virksomheten, herunder stillasmaterialet m.v. Movar har serviceavtale med Datek for kontroll av løfteutstyr og utstyr for personlig sikring. Movar har også intern stige kontroll som utføres årlig.

3.3. Nærmere om hendelsesforløpet

Movar har siden 1997 hatt Nessco AS (Nessco) som servicepartner i forbindelse med ulike oppdrag. Våren 2020 ble Nessco engasjert til å utføre følgende oppdrag/service ved Vannsjø Vannverk i henhold til tilbudet av 16. april 2020:

- Bytte trykktank
- «Flushing» av to luftkompressorer, med overgang til FoodGrade olje

Bilag 3: Tilbud av 16. april 2020 med spesifisering av oppdraget og servicekontrakt

Som det fremgår av tilbudet av 16. april 2020 var en forutsetning for prisen oppgitt i tilbudet at Movar satt opp et «mobilt stillas[...]» i anledning oppdraget som skulle utføres.

Både i forkant av inngitt tilbud den 16. april 2020, og før oppstart den 13. mai 2020 ble det avholdt befaring av kompressorrommet 104. Under befaringen den 12. mai 2020 ble stillaset, som allerede var oppført i forbindelse med et annet oppdrag på samme lokasjon, inspisert. Tilstede under befaringen fra Nessco var [redacted] Fra Movar deltok både [redacted] og [redacted] som også hadde oppført stillaset i november 2019. [redacted] er godkjent stillasbygger og har følgende kurs/kompetansebevis:

- Førerbevis for kran, truck og masseforflytningsmaskiner
- Kursbevis i arbeidsvarsling (kurs 2)
- Kompetansebevis stillas

Stillaset ble i forbindelse med oppføringen i 2019 godkjent av [redacted] ansatt i Movar. [redacted] har følgende kurs/kompetansebevis:

- Kompetansebevis – dokumentert sikkerhetsopplæring

Bilag 4: Dokumentasjon kompetansebevis/kurs for [redacted] og [redacted]

Bekreftelse på utført kontroll og godkjenning av stillaset ble ved kontrollen i 2019 direkte påført stillaset.

Basert på gjennomført befaring og inspeksjon, utførte Movar planlegging, risikokartlegging, risikovurdering og iverksettelse av tiltak, samt foretok sikker jobb analyse, alt i henhold til sine egne HMS rutiner og selskapets prosedyre for «Bygging og bruk av stillaser i Movar» inntatt i bilag 2 over.

Bilag 5: SJA datert 12. mai 2020

Det er beskrevet i SJA at [redacted] var ansvarlig for utføring av arbeidet, og at han skulle gjennomgå det forestående arbeidet med sin kollega, [redacted] (skadelidte), før arbeidet startet den påfølgende dagen.

3.4. Nærmere om ulykkesforløpet

Arbeidsulykken fant sted i kompressorrom 104 ved vannsjø vannverk kl. 09.35 den 13. mai 2020. Skadelidte skulle feste en talje i et løfteøye i taket i kompressorrommet, som han forsøkte å motta fra sin kollega som klatret utvendig på stillaset, da stillaset veltet og ulykken inntraff.

Kun den ansvarlige for arbeidet, [redacted] var tilstede i kompressorrommet, i tillegg til skadelidte, under ulykken. Med andre ord bevitnet ingen fra Movar selve ulykken. [redacted] ankom derimot ulykkesstedet to minutter etter at ulykken fant sted. Videre ankom [redacted] ([redacted] Vannsjø Vannverk), [redacted] og [redacted] ulykkesstedet innen 15 minutter etter at ulykken fant sted.

Movar vil i det følgende redegjøre nærmere for hendelsesforløpet frem til arbeidsulykken den 13. mai 2020, samt redegjøre for ulykken slik den ble gjenfortalt av [redacted]

[redacted] og [redacted] startet opp arbeidet med å hente og klargjøre det materialet som skulle benyttes i forbindelse med oppdraget kl. 08.00 den 13. mai 2020. Skadelidte ankom Movar og ulykkesstedet én time senere, dvs. kl. 09.00. [redacted] forlot deretter ulykkesstedet for å hente stropper som skulle benyttes i arbeidet som skulle utføres.

Da [redacted] kom tilbake til kompressormrommet, hadde skadelidte klatret opp i stillaset uten sele. [redacted] reagerte umiddelbart på dette og ba skadelidte om å klatre ned idet han ikke hadde på seg sele. Etter at hadde hjulpet skadelidte med å ta på seg sikkerhetssele, forlot han ulykkesstedet for å hente en vinkelsliper. På vei tilbake til kompressormrommet møtte [redacted] på [redacted] som opplyste at stillaset hadde veltet og at skadelidte var skadet. Da [redacted] gikk bort til skadelidte oppdaget han at sikkerhetssele ikke var festet i øyebolten i taket.

[redacted] som var tilstede da ulykken skjedde opplyste følgende til bl.a. [redacted] om ulykkesforløpet, kort tid etter at ulykken fant sted:

- [redacted] klatret opp på utsiden av stillaset for å levere en «talje» til skadelidte som befant seg på et nivå målt til 3,3 meter, ref. brevet av 20. mai 2020 fra Arbeidstilsynet.
- Den skadelidte sto på den samme siden av stillaset som [redacted] klatret opp på. Stillaset veltet som følge av at den skadelidte lente seg over rekkverket på stillaset for å ta imot taljen fra [redacted].
- Idet stillaset falt hoppet [redacted] ned og bort fra stillaset. Skadelidte «falt» med stillaset og ble skadet i fallet.

AMK-sentral ble varslet straks ulykken skjedde. Videre ankom politiet og Arbeidstilsynet ulykkesstedet kort tid etter dette.

3.5. Intern avviksregistrering av ulykken

Movar har i etterkant av ulykken gjort følgende avviksregistrering:

- Bilag 6: Avviksregistrering/håndtering for avvik ID 485 – Arbeidsskade etter stillas som veltet
- Bilag 7: Avviksregistrering/håndtering for avvik ID 486 – Fravik prosedyre «bygging og bruk av stillas i MOVAR», datert 19. mai 2020

Som årsak til arbeidsulykken er følgende oppgitt i avvik ID 485:

- Feil bruk av stillaset. Det ble klatret utvendig på stillaset.
- Manglende bruk av fallblokk. Skadelidte hadde ikke festet fallblokk mellom løfteøye og sikkerhetssele.
- Manglende innføring i bruk av aktuelt stillas, se avvik ID 486

Det fremgår videre av avvik ID 486 at det i forbindelse med bygging av stillas for eksternt personell, ble prosedyren for «bygging og bruk av stillas i MOVAR» ikke fulgt. Det er angitt at prosedyren ikke ble fulgt på to punkter:

- Når det er bygget et stillas skal det meldes til Driftskordinator VA enten ved mail eller telefon.
- De som skal bruke stillaset skal før bruk ha en innføring om bruken av en godkjent stillasbygger.

Hva gjelder det første kulepunktet, presiseres det stillaset ble oppført og godkjent i november 2019. Videre ble stillaset inspisert av [redacted] som er kvalifisert stillasbygger i forkant av oppdraget til Nessco. Manglende rapportering til Driftskordinator VA har følgelig ikke hatt betydning for hendelsesforløpet.

Hva gjelder det siste kulepunktet, understrekes det at det var [redacted] som ansvarlig for arbeidet, som skulle sørge for å gi en innføring om det forestående arbeidet, herunder bruken av stillaset, til skadelidte. Movar har samarbeidet med [redacted] en årrekke, og han ga i forbindelse med tilbudet uttrykk overfor Movar at dette var en type jobb de var godt kjent med. At [redacted] hadde erfaring med å arbeide fra stillas, underbygges av det faktum at [redacted] i tilbudet av 16. april 2020 etterspurte et mobilt stillas.

3.6. Intern avvikshåndtering av ulykken

Movar har iverksatt flere forebyggende tiltak som følge av arbeidsulykken den 13. mai 2020. Disse tiltakene nedfelt i avvik ID 458 inntatt i bilag 5 over. Tiltakene er som følger:

Kort tid etter arbeidsulykken kasserte selskapet stillaset. Som en hensiktsmessig erstatning for selskapets behov for stillas, vurderer Movar å gå til innkjøp av en lift. Movar vil i mellomtiden leie inn lift/personløfter for å vurdere om dette faktisk er et hensiktsmessig tiltak.

Videre skal IK-system og prosedyre for arbeid i høyden m.m., repeteres og revideres internt i virksomheten.

4. SAKENS RETTSLIGE SIDE

Stillaset tilfredstilte de kravene som stilles til godkjenning av stillas. Stillaset ble oppført i 2019 av en godkjent stillasbygger, samt inspisert i forkant av det arbeidet som skulle utføres fra stillaset. jf. § 17-9 i forskrift om utførelse av arbeid (Forskriften/FOR-2011-12-06-1357). Det ble ikke avdekket noen iboende svakheter og stillaset ble godkjent.

Etter forskriften § 17-5 skal «arbeidsgiver» sørge for at arbeidstakere som bruker stillas som arbeidsplattform for å utføre arbeid i høyden, har fått opplæring i bruk av det aktuelle stillaset, herunder en gjennomgang av veiledningen for montering, bruk og demontering, jf. § 17-8. Det fremgår videre av bestemmelsen at det er «arbeidsgiver» som har ansvaret for at tilfredsstillende opplæring blir gitt før arbeidet igangsettes.

Det understrekes at det er Nessco som er den skadelidtes «arbeidsgiver» i herværende sak, ikke Movar. Dette må få betydning for hvem som har ansvaret for å sikre at de krav som oppstilles i kapittel 17 i forskriften etterlevs.

[redacted] ga, klart, uttrykk for han var godt kjent med den typen arbeid som skulle utføres i kompressorrom 104 den 13. mai 2020. Dette underbygges av det faktum at [redacted] etterspurte mobilt stillas i tilbudet av 16. april 2020. Movar hadde dermed grunn til å tro at [redacted] hadde god erfaring med å arbeide fra stillas. Avvikene som er registrert fra Movars var således verken av betydning eller relevans for den ulykken som fant sted.

Movar er videre av den oppfatning at selskapet har oppfylt sine plikter etter arbeidsmiljøloven § 2-2. Stillaset var oppført i tråd med interne prosedyrer og det var godkjent. Det ble gjennomført befaring og inspeksjon av stillaset i forkant av arbeidet fra stillaset, i tillegg til at det ble foretatt en risikovurdering. Movar sørget videre for at de ansatte i Nessco hadde korrekt verneutstyr i forbindelse med det arbeidet som skulle utføres.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Føyen Torkildsen AS

AA

Anniken Astrup
Advokat
aa@foyentorkildsen.no

Anniken Astrup

MOVAR IKS
Kjellerødveien 30
1580 RYGGE

Orgnr 959272204

Tilsynsrapport for MOVAR IKS org.nr. 959272204

Vi viser til tilsyn hos MOVAR IKS AVD VANNVERK org.nr. 981524470

Sted:	Kjellerødveien 30, 1580 RYGGE
Når:	13.05.2020
Til stede fra dere:	Kai Werner Grimen (Sektorsjef), Ole Almvik (Avdelingsleder Vansjø vannverk), Jan Anders Wasenius (Verneombud) og Alfred Dunben (Hovedverneombud)
Til stede fra Arbeidstilsynet:	Lars Erik Kristiansen (seniorinspektør)
Andre til stede:	Roar Johansen (Servicetekniker Nessco AS avd. Oslo)

I tilsynet fant vi forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Her er en oversikt over Arbeidstilsynets reaksjoner i saken.

#	Reaksjon	Status	Frist
1	Krav om opplysninger	Oppfylt	
2	Pålegg - HMS arbeid - gjennomgang av internkontrollen	Varslet	26.10.2020

Oppsummering av tilsynet

Arbeidstilsynet har 13.05.2020 mottatt varsel om en arbeidsulykke i virksomheten og på bakgrunn av dette er det gjennomført tilsyn.

Roller i tilknytning til arbeidsulykken.

Movar IKS: Oppdragsgiver

Nessco AS: oppdragstaker

Sted ulykken inntraff: Movars vannverk Vansjø

Vi viser til arbeidsmiljøloven § 2-2. *Arbeidsgivers plikter overfor andre enn egne arbeidstakere*

(1) Når andre enn arbeidsgivers egne arbeidstakere, herunder innleide arbeidstakere eller selvstendige, utfører arbeidsoppgaver i tilknytning til arbeidsgivers aktivitet eller innretning, skal arbeidsgiver:

a) sørge for at egen virksomhet er innrettet og egne arbeidstakeres arbeid er ordnet og blir utført på en slik måte at også andre enn egne arbeidstakere er sikret et fullt forsvarlig arbeidsmiljø,

(b) samarbeide med andre arbeidsgivere for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø,

(c) sørge for at innleid arbeidstakers arbeidstid er i samsvar med bestemmelsene i kapittel 10.

Under tilsynet fremkom det at Nessco utførte arbeidet med å skifte trykktanken, på oppdrag fra Movar IKS. For arbeidet ble rullestillas tilhørende Movar IKS stilt til rådighet. Det påhviler således oppdragsgiver et ansvar å sørge for at innretning, herunder stillas, er fullt forsvarlig.

Det var under arbeid med å feste taljer i taket for å bytte en trykktank ulykken inntraff. Det ble opplyst under tilsynet at en arbeidstaker fra en innleid virksomhet, skulle sende opp en talje til en kollega da stillaset som ble brukt, veltet og arbeidstakeren som arbeidet på øverste nivå falt med stillaset. Nivået som tilskadekomne sto på ble målt til ca. 3,3 meter. Tilskadekomne ble umiddelbart kjørt til sykehus for behandling. I etterkant av tilsynet har det blitt opplyst at tilskadekomne fikk en skulder ut av ledd. Under tilsynet stanset Arbeidstilsynet videre bruk av stillaset. Stansen er sendt til bruker av stillaset, med kopi til eier, som også sto for montering av stillaset som ble brukt.

Virksomheten opplyser i sin tilbakemelding, at det ble foretatt en befaring av arbeidet sammen med virksomheten som skulle utføre arbeidet med å skifte tanken. Det ble deretter utarbeidet en sikker jobb analyse, som vi har mottatt kopi av. Denne beskriver utførelsen av arbeidsoppgaven, samt at det er beskrevet to deloppgaver. I den ene deloppgaven er det vurdert en risiko for at tanken kan medføre klemfare ved fall når den skal legges ned. I tillegg er det registrert en risiko ved bruk av trykkluft på anlegget.

Vi har følgende kommentar til sikker jobb analysen.

- **vi kan imidlertid ikke se at det er foretatt noen risikovurdering av arbeid i høyden, derav bruk av rullestillas. Jf. forskrift om utførelse av arbeid §§ 17-2, 17-17.**
- **sikker jobb analysen inneholder ikke opplysninger rundt vurdering av bruk av arbeidssele som tilleggsikring, jf. kommentar til arbeidsplassforskriften § 4-4, 1.ledd, jf. 6-5, 3.ledd**

Montering, demontering, endring og kontroll av stillas

I tilbakemelding fra virksomheten har vi mottatt følgende dokumentasjon:

- kompetansebevis for masseforflytningsmaskiner
- kursbevis for arbeidsvarsling
- kompetansebevis for bruk av stillas
- kompetansebevis for dokumentert sikkerhetsopplæring i A5 og A6, personløfter/bilmontert/med egen motor

Vi kan utfra mottatt dokumentasjon ikke se at arbeidstakere som har montert og kontrollert stillaset, har fått nødvendig opplæring. Vi viser til *forskrift om utførelse av arbeid § 17-2 og §17-9.*

Virksomheten opplyser videre at stillaset ble montert og godkjent i november 2019 i forbindelse med en annen jobb. Stillaset ble flyttet og kontrollert av en av Movars IKS arbeidstakere.

Vi har følgende kommentar til kontroll av stillaset før det ble tatt i bruk.

- Det kunne ikke fremvises dokumentasjon på at stillaset var godkjent før bruk i henhold til *forskrift om utførelse av arbeid §17-9*, og heller ikke rapport for utført kontroll, *jf. §17-10*.
- Det ble observert grønt skilt som hadde vært montert på stillaset, hvor siste signerte kontroll var utført 14.11.2019. Vi viser til *forskrift om utførelse av arbeid § 17-11*.
- Under tilsynet ble det observert at stillaset manglet låsbare hjul og støttestag som skal bidra til å sikre mot velt, *forskrift om utførelse av arbeid § 17-17*.

Vi kan derfor ikke se at stillaset var montert i henhold til produsentens brukerveiledning, og heller ikke kontrollert i henhold til forskrift om arbeid i høyden §§ 17-9, og 17-10.

I tilbakemelding har vi fått opplyst at virksomheten for fremtiden vil benytte lift for tilsvarende type arbeid i høyden. På bakgrunn av tilbakemeldingen anser ikke vi det som nødvendig å varsle pålegg på de funnene som er avdekket i tilsynssaken.

Tatt i betraktning at involverte rullestillas var montert og kontrollert av arbeidstakere uten nødvendig dokumenterbar kompetanse, er vi av den oppfatning at det ansees nødvendig for virksomheten å foreta en gjennomgang av deler av internkontrollsystemet som omfatter arbeid i høyden.

Varsel om pålegg

Dette er et varsel om at Arbeidstilsynet kommer til å gi MOVAR IKS pålegg om å rette opp forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Før vi vedtar pålegg, har dere rett til å kommentere saken.

Gi oss skriftlig tilbakemelding innen 01.10.2020 hvis dere mener at beskrivelsen nedenfor ikke er korrekt, eller hvis dere har kommentarer til de påleggene vi varsler og de fristene vi har satt. Etter denne datoen kan vi vedta pålegg.

[Send oss tilbakemeldingen via eDialog](#). Oppgi referansenummer 2020/24577.

#2 Pålegg - HMS arbeid - gjennomgang av internkontrollen

Arbeidsgiver skal foreta en systematisk overvåkning og gjennomgang av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet for å sikre at det fungerer som forutsatt. Verneombud/ansattes representant skal medvirke.

Innen 26.10.2020 må dere sende oss:

- kopi av revidert internkontrollsystem som omhandler arbeid i høyden

- Beskrivelse av hvordan arbeidsgiver har gjennomgått det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet
- Beskrivelse av hvordan verneombud/ansattes representant har medvirket

Dette står i regelverket:

Arbeidsgiver skal foreta systematisk overvåkning og gjennomgang av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet for å sikre at det fungerer som forutsatt. Dette skal gjøres i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte.

Dette har vi funnet hos dere:

- Mangelfull risikovurdering av arbeid i høyden.
- Manglende oversikt over hvilke krav som stilles til hvilke opplæringskrav som gjelder for bruk og kontroll av arbeidsutstyr ved arbeid i høyden
- Manglende rutiner for systematisk kontroll av arbeidsutstyr

Dette er brudd på arbeidsmiljøloven § 3-1 første ledd og andre ledd bokstav h og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nr. 8.

Oppfylte krav om opplysninger

#1 Krav om opplysninger

Vi bekrefter å ha mottatt dokumentasjon/opplysninger.

På bakgrunn av tilbakemeldingen er punktet oppfylt.

Send dokumenter eller kommentarer via eDialog

Bruk eDialog hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller for å svare på dette brevet. Husk å oppgi referansenummer 2020/24577. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/post/.

Gi informasjonen videre til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet ([arbeidsmiljøloven § 18-6 \(8\)](#)). Vi ber derfor om at du som arbeidsgiver gir en kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis dere ikke har verneombud, skal du gi kopien til representanten for de ansatte.

Mer informasjon?

Dere finner informasjon om gangen i et tilsyn og reaksjonene vi kan gi, på arbeidstilsynet.no/om-oss/tilsyn/.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Kirsti Been Tofte
seksjonsleder

Lars Erik Kristiansen
seniorinspektør

Dette brevet er elektronisk signert.

Kopi til:
MOVAR IKS AVD VANNVERK, Kjellerødveien 30, 1580 RYGGE

Arbeidstilsynet
Postboks 4720 Torgarden
7468 Trondheim

[Moss], [26.10.2020]

Tilbakemelding etter tilsynsrapport – ref.nr. 2020/24577

Det vises til brev fra Arbeidstilsynet av 15.09.2020 med varsel om pålegg om gjennomgang av internkontrollsystemet i Movar IKS (Movar). Varselet om pålegg er nærmere presisert av Arbeidstilsynet:

- Arbeidsgiver skal foreta en systematisk overvåkning og gjennomgang av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet for å sikre at det fungerer som forutsatt. Verneombud/ansattes representanter skal medvirke.
- Movar skal innen 26. oktober 2020 oversende kopi av revidert internkontrollsystem som omhandler arbeid i høyden.
- Beskrivelse av hvordan arbeidsgiver/Movar har gjennomgått det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet.
- Beskrivelse av hvordan verneombud/ansattes representant har medvirket.

Movar vil i det følgende redegjøre for selskapets revidering av internkontrollsystemet, samt selskapets reviderte rutiner for arbeid i høyden i forbindelse med Arbeidstilsynets varsel om pålegg.

Overordnet om revisjon av internkontrollsystemet

Internkontrollsystemet til Movar er beskrevet i selskapets elektroniske IK-system, «Risk Manager», som også benyttes til registrering og behandling av avvik. Alle dokumenter som inngår som en del av selskapets internkontrollsystem er lagret elektronisk og er tilgjengelig for alle ansatte gjennom virksomhetens intranett. Dagens IK-system, «Risk Manager», vil i løpet av 2020 bli erstattet av «TQM 4Human». Bytte av IK-system er en direkte konsekvens av selskapets systematiske, kontinuerlige HMS-arbeid, og beslutningen om bytte av IK-system ble fattet i ledermøte 09.10.2018.

Reviderte instruksjoner for arbeid i høyden

Movar oversendte 12.06.20 selskapets to instruksjoner for arbeid i høyden, «Bygging og bruk av stillaser i MOVAR» og «Arbeide i høyder», til Arbeidstilsynet i tråd med kravet om opplysninger av 20.05.20. Instruksene ble sist revidert august 2018 i overensstemmelse med selskapets prosedyrer for systemrevisjon av IK-systemet.

Movar har foretatt risikovurderinger for fallskader for relevante aktiviteter og lokasjoner i virksomheten. Gjennomgangen har avdekket at det totalt forelå 63 ulike

risikovurderinger hvor fallskader var inkludert. Risiko ved generelt arbeid i høyden har i tillegg blitt vurdert på et mer overordnet nivå.

Movar har revidert og implementert instruksene for arbeid i høyden i tråd med funnene i risikovurderingen. Instruksene er revidert i samarbeid med verneombud og ansatte representanter. Revideringen har blant annet bestått i en sammenslåing av instruksene «Bygging og bruk av stillaser i Movar» og «Arbeide i høyden» til en felles instruks, «Arbeid i høyden», med tilhørende sjekklister. Instruksene med tilhørende sjekklister følger vedlagt dette brevet.

Virksomhetens gjennomgang av det systematiske HMS-arbeidet

Internkontrollsystemet i Movar inneholder prosedyrer for gjennomgang og gjennomføring av systemrevisjoner av selskapets internkontroll. Etter denne prosedyren skal ledelsen gjennomføre systemrevisjoner hvert andre år, i samarbeid med relevant personell. Hvert enkelt styrende dokument inneholder konkrete tidsfrister for tidspunktet for revidering i tråd med prosedyrene.

Varsel om forestående revidering sendes automatisk ut til den ansvarlige for revideringen. Gjennomført revidering dokumenteres i dokumentets versjonslogg.

Se vedlegg «Revisjoner i Movar», Dok.# MOVAR-1324998545-3245.

Selskapets systematiske, kontinuerlige HMS-arbeid gjennomgås også på et mer overordnet nivå, i ulike fora. Movar avholder blant annet årlige HMS-møter, jevnlig møter i arbeidsmiljøutvalget (AMU), samt leder-, og styremøter hvor HMS ofte er et tema. I leder-, og styremøtene presenteres resultater av relevante gjennomganger av selskapets HMS-arbeid, hvilket blir evaluert før eventuelle korrigerende tiltak besluttes.

Eksempler på selskapets HMS-arbeid som løftes opp til styret er; status på HMS-målsetningene til Movar, resultater av vernerunder og medarbeiderundersøkelser, eventuelle gjennomførte tilsyn, helseundersøkelser, registrerte hendelser og/eller avvik mv.

Beslutninger og vedtak i leder-, styre- og HMS-møter, samt møter i AMU protokollføres og følges opp. Alternativt registreres avvik og/eller forbedringsforslag, med tilhørende korrigerende tiltak i selskapets avvikssystem.

Se vedlegg «Ledelsens gjennomgåelse i Movar», Dok.# MOVAR-1324998545-3177.

Behov for økte ressurser i forhold til det systematiske HMS-arbeidet ble identifisert av ledergruppen høsten 2019. Som et resultat ble det iverksatt en rekrutteringsprosess som resulterte i ansettelse av ny HMS- og Kvalitetssjef. HMS- og Kvalitetssjefen tiltrådte stillingen 01.09.2020 og vil være ansvarlig for selskapets systematiske HMS-arbeid i tiden fremover.

Medvirkning fra verneombud/ansatte representanter

Hovedverneombud og valgte ansatte representanter er faste medlemmer av arbeidsmiljøutvalget. Ansatte representanter inngår også i selskapets styre som styremedlemmer.

I det årlige HMS-møtet deltar sektor- og avdelingslederne i selskapet, verneombud, hovedverneombud, bedriftshelsetjenesten (BHT) og medlemmene av AMU. I tillegg involveres lokale verneombud og ansatte i forbindelse med revidering av risikovurderinger, gjennomføring av SJA og vernerunder. De ansatte og lokale verneombud involveres også ved revidering av relevante prosedyrer, rutiner og instruksjoner ved behov.

Kommentarer til andre funn

Mangelfull risikovurdering ved arbeid i høyden

Arbeidstilsynet har ved sitt tilsyn av 13. mai 2020 konkludert med at risikovurderingen av arbeid i høyden i Movar er «mangelfull».

Virksomheten har vurdert og analysert risikoen for fallskader ved relevante aktiviteter og lokasjoner i Movar. Dokumentet «Oversikt Risikovurderinger» inneholder en oversikt over disse risikovurderingene. Dokumentet er opprettet i 2010. Movar oppdaterer disse risikovurderingene jevnlig. Oppdateringene/revideringene er loggført i den enkelte risikovurderingen. Tidspunktet for de enkelte oppdateringene fremgår med andre ord ikke av dokumentet «Oversikt Risikovurderinger».

Risiko ved generelt arbeid i høyden har i tillegg blitt vurdert på et mer overordnet nivå. Risikovurderingen følger vedlagt dette brevet.

Det nye IK-systemet, som er under implementering, vil også inkludere en egen modul for risikostyring slik at oversikter over, og styring av risikovurderinger vil bli mindre avhengige av manuelle oppdateringer i fremtiden.

Manglende oversikt over opplæringskrav for bruk og kontroll av arbeidsutstyr
Arbeidstilsynet har ved sitt tilsyn av 13. mai 2020 konkludert med at «oversikten over hvilke krav som stilles til hvilke opplæringskrav som gjelder for bruk og kontroll av arbeidsutstyr ved arbeid i høyden» er «manglende».

Opplæringskrav til arbeid i høyden er nå inkludert i revidert prosedyre «Arbeid i høyden» (vedlagt). Oversikt over opplæringskrav knyttet til HMS har vært vedlikeholdt i et sentralt Excel-ark. Se vedlegg «HMS Kursoversikt». Dokumentasjonen på gjennomført opplæring er arkivert i den enkelte ansattes personalmappe.

Manglende rutiner for systematisk kontroll av arbeidsutstyr

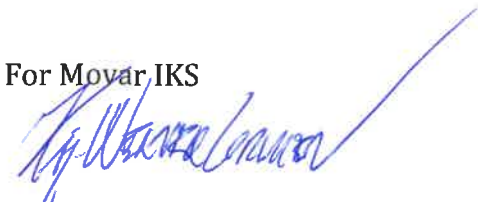
Arbeidstilsynet har ved sitt tilsyn av 13. mai 2020 konkludert med at Movars «rutiner for systematisk kontroll av arbeidsutstyr» er «manglende».

Bruk og kontroll av arbeidsutstyr er beskrevet i selskapets rutine «Bruk av arbeidsutstyr i VA» (se vedlegg). Kravene til kontroll av arbeidsutstyr for arbeid i høyden er inkludert i den reviderte prosedyren «Arbeid i høyden». Arbeidsutstyr som er underlagt krav om jevnlig kontroll er registrert og følges opp i det elektroniske vedlikeholdssystemet «Plania».

Avsluttende kommentarer

Movars internkontrollsystem er under kontinuerlig forbedring. Movar er i skrivende stund i prosess med å bytte IK-system for å sikre bedre og enklere tilgang for de ansatte fra flere plattformer og grensesnitt. Det nye IK-systemet vil blant annet inneholde moduler for dokumentstyring, hendelsesregistrering og risikovurdering. Movar har nedlagt betydelige ressurser for implementering, revidering og konfigurering i samarbeid med verneombud og ansatte representanter.

For Movar IKS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Kaj-Werner Grimen".

Kaj-Werner Grimen,
Sektorsjef Vann og Avløp

Vedlegg:

Prosedyre for arbeid i høyden
Sjekkliste for arbeid i høyden
HMS Kursoversikt
Risikovurdering arbeid i høyden
Oversikt risikovurderinger
Revisjoner i MOVAR
Ledelsens gjennomgang av internkontroll og styringssystem
Bruk av arbeidsutstyr i VA

MOVAR IKS
Kjellerødveien 30
1580 RYGGE

Orgnr 959272204

Oppfølging av tilsyn - MOVAR IKS org.nr. 959272204

Vi viser til tilsyn hos MOVAR IKS AVD VANNVERK org.nr. 981524470

I tilsynet fant vi forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Her er en oversikt over Arbeidstilsynets reaksjoner i saken.

#	Reaksjon	Status	Frist
1	Krav om opplysninger	Oppfylt	
2	Pålegg - HMS arbeid - gjennomgang av internkontrollen	Lukket	

Varslede reaksjoner som ikke vil bli fulgt opp videre

Vi viser til siste tilbakemelding datert 26.10.2020. I tilbakemeldingen blir det redegjort for hvilke tiltak som dere har utført i etterkant av ulykken. Dere opplyser i tilbakemeldingen at dere har vært i en overgangsfase til et nytt internkontrollsystem som er kalt "TQM 4Human". Slik vi oppfatter det har derfor hele internkontrollsystemet vært gjennom er revidering.

Vi har mottatt revidert/ny instruks for arbeid i høyden, hvor dere opplyser at flere instruks som var knyttet til arbeid i høyden er samlet i en instruks. Dette for å få en bedre oversikt over hvordan arbeid i høyden skal kunne utføres på en trygg og sikker måte. Instruksen som dere internt har kalt prosedyre, er detaljert og gir en god oversikt over hvilke krav som stilles til både planleggingsarbeidet, samt gjennomføringen av arbeid i høyden.

Følgende varslede pålegg - hms arbeid - gjennomgang av internkontrollen vil ikke bli fulgt opp videre, og anses som avsluttet:

#2 Pålegg - HMS arbeid - gjennomgang av internkontrollen

Vi har mottatt dokumentasjon som forespurt, og har etter en gjennomgang vurdert det som ikke hensiktsmessig å gi ytterligere pålegg i saken.

Send dokumenter eller kommentarer via eDialog

Bruk eDialog hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller for å svare på dette brevet. Husk å oppgi referansenummer 2020/24577. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/post/.

Gi informasjonen videre til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet ([arbeidsmiljøloven § 18-6 \(8\)](#)). Vi ber derfor om at du som arbeidsgiver gir en kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis dere ikke har verneombud, skal du gi kopien til representanten for de ansatte.

Mer informasjon?

Dere finner informasjon om gangen i et tilsyn og reaksjonene vi kan gi, på arbeidstilsynet.no/om-oss/tilsyn/.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Kirsti Been Tofte
seksjonsleder

Lars Erik Kristiansen
seniorinspektør

Dette brevet er elektronisk signert.

Kopi til:
MOVAR IKS AVD VANNVERK, Kjellerødveien 30, 1580 RYGGE

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 21/2021

TILBAKEMELDING PÅ EGENKONTROLLRAPPORTER FOR AVLØPSRENSSEANLEGGENE - 2020

Vedlagt:

- Statsforvalterens tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren - 2020

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering

SAKSUTREDNING:

MOVAR er i henhold til rapporteringsplikten i forurensningsforskriften og krav i utslippstillatelsene gitt av Statsforvalteren forpliktet å innrapportere egenkontrollrapport til Miljødirektoratet. Dette rapporteres årlig via alltinn.no (tidligere via KOSTRA) og gjøres for Kambo RA og Fuglevik RA hvor Fylkesmannen er forurensningsmyndighet og Hestevold RA hvor Råde kommune er forurensningsmyndighet.

MOVAR mottok tilbakemelding på egenkontrollrapporten for 2020 i brev fra Statsforvalteren i Oslo og Viken datert 31.5.2020. Statsforvalteren har gjennomgått egenkontroll- og årsrapporter fra MOVAR IKS, ikke funnet avvik og tar disse til etterretning.

Moss, 9. juni 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Kaj-Werner Grimen (sign.)
Sektorsjef vann og avløp

MOVAR IKS AVD RENOVASJON, AVLØP, ADM
Kjellerødveien 30
1580 RYGGE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Dette brevet er fra Statsforvalteren som
frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2020 - MOVAR IKS

**MOVAR IKS har ikke avvik fra vilkår i avløpstiltakelsen for rapporteringsåret 2020. Vi tar
egenkontrollrapporten til etterretning.**

Rapporteringskjema for 2021 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2022.

Vi viser til egenkontrollrapportene og årsrapport for MOVAR IKS og Kambo renseanlegg, Fuglevik
renseanlegg og slambehandlingsanlegg.

Ledningsnett til Kambo renseanlegg

MOVAR IKS eier og drifter de siste 300 meterne med ledning fra Moss kommune og inn til Kambo
renseanlegg. Dere skriver at dette er en pumpeledning og at overløp fra denne beregnes. Vi kan ikke
se at denne beregningen er vedlagt. Det er heller ikke rapportert i Altinn at det er et overløpsutslipp
på MOVAR IKS sin del av ledningsnettet, hvilke type overløp dette er, og om det har vært overløp i
rapporteringsåret. Vi ber om at dette gjøres fullstendig ved neste års rapportering. Manglende
rapportering for 2021 vil anses som et avvik.

Ledningsnett til Fuglevik renseanlegg

MOVAR IKS eier og drifter de siste 2,7 kilometerne med ledning fra Moss kommune og inn til
Fuglevik renseanlegg. Dere har rapportert at dette er en selvfølgelig uten overløp.

Kambo renseanlegg

Det er for 2020 rapportert at Kambo renseanlegg har mottatt og behandlet 1 931 963 m³ avløpsvann
og at 7 757 m³ har gått i overløp. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,4 % av alt vann inn til
renseanlegget.

Dere har rapportert at anleggets beregnede kapasitet i maksuke er 26 000 pe BOF₅. Tilført mengde i
2020 er oppgitt til å være 30 818 pe BOF₅, ved bruk av f_{maks} 2. Dette er mer enn renseanlegget er

oppgitt å være dimensjonert for. Når vi beregner tilført mengde pe BOF₅ ut ifra enkeltanalyser i 2020 blir den målte maksukebelastningen 24 283 pe BOF₅ (09.03.2020).

Anlegget klarer sine renskrav for total fosfor på 90% i 2020. Kambo rensanlegg har ikke sekundærrensing, men overholdt sekundærrensekravet for BOF₅ og KOF_{CR} i 2020.

Dere har rapportert at det er 15 021 innbyggere og 261 fritidsboliger tilknyttet Kambo rensanlegg, det er en nedgang på - 6,24 % for antall innbyggere fra sist rapporteringsår. Dersom dette er en rapporteringsfeil, ber vi dere om å gi oss beskjed om dette.

Avløpsvann fra kommunene Moss (andel av vannmengde 41 %), Vestby (41%) og Våler (18 %) tilføres Kambo.

Kambo rensanlegg skal legges ned og overfører Fuglevik rensanlegg innen januar 2026.

Fuglevik rensanlegg

Det er for 2020 rapportert at Fuglevik rensanlegg har mottatt og behandlet 4 545 795 m³ avløpsvann og at 20 280 m³ har gått i overløp. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,44 % av alt vann inn til rensanlegget.

Dere oppgir at anleggets beregnede kapasitet i maksuke er 80 000 pe BOF₅. Tilført mengde i 2020 er beregnet til 100 614 pe BOF₅, ved bruk av f_{maks} 2. Dette er mer enn rensanlegget er oppgitt å være dimensjonert for. Når vi beregner tilført mengde pe BOF₅ ut ifra enkeltanalyser i 2020 blir den målte maksukebelastningen 69 312 pe BOF₅ (08.02.2020).

Anlegget klarer sine renskrav for total fosfor på 90 % i 2020. Fuglevik rensanlegg har ikke sekundærrensing, men overholdt sekundærrensekravet for BOF₅ og KOF_{CR} i 2020.

Dere har rapportert at det er 43 497 innbyggere og 830 fritidsboliger tilknyttet Fuglevik rensanlegg. Det er en økning på 4,7 % for antall innbyggere og økning på 1,6 på antall fritidsboliger fra sist rapporteringsår.

Kambo slambehandling

Dere har rapportert at dere har mottatt 0 tonn TS avløpsslam i 2020. Dere har notert at slammet er avvannet på Kambo, men at det så er sendt videre til Lindum for behandling.

Fuglevik slambehandling

Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 1 000 tonn TS per år. 1 475 tonn TS ble behandlet i slambehandlingsanlegget i 2020. 887 tonn TS ble disponert til jordbruksarealer, og 771 tonn TS ble lagt på lager. Analyser på slam ligger under grenseverdien for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal.

Hestevold slambehandling

Anleggets kapasitet er oppgitt til å være 900 tonn TS per år. 33,5 tonn TS ble behandlet i slambehandlingsanlegget i 2020. Dette avløpsslammet kom fra Fuglevik rensanlegg. 430 tonn TS ble disponert til jordbruksarealer. Analyser på slam ligger under grenseverdien for tungmetaller for disponering av slam på jordbruks- og grøntareal. Rapporteringen for Hestevolds slambehandling er ufullstendig, da rapporterte mengder for mottatt avløpsslam i tonn TS ikke passer med mengder oppgitt for disponert bioavfall. Vi forutsetter at dette rapporteres riktig til neste år. Manglende rapportering for 2021 vil anses som et avvik.

Konklusjon

MOVAR IKS er i prosess med å bygge et nytt renseanlegg på Fuglevik og har fått utsatt frist for implementering av sekundærrensekravene for Kambo RA og Fuglevik RA. Statsforvalteren har gitt ny tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse Moss datert 25.02.2021.

Vi tar med dette egenkontrollrapportene for 2020 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/verktoy/skjema/arlig-rapportering-for-avlop/>

Veileder for egenkontrollrapportering for bioavfall og slam er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/bioavfall-slam-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2021 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2022. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering finnes i vårt skjemabibliotek:

<https://www.statsforvalteren.no/oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/>

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2020. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anette Strømme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

MOVAR IKS v/ Kaj-Werner Grimen

Våler kommune

Moss kommune

Vestby kommune

Kjosveien 1

Postboks 175

Postboks 144

1592

1501

1541

VÅLER I VIKEN

MOSS

VESTBY

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 22/2021

REGNSKAPSMESSIG AVSLUTNING AV PROSJEKT 116 – NYTT KJØRETØY TIL TEKNISK AVDELING

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering

SAKSUTREDNING:

Sommeren 2020 ble det ansatt en ny/ekstra elektriker i avdelingen. Elektrikeren har en del personlig verktøy og utstyr som han har behov for å ha med seg når han er ute på oppdrag.

Styret vedtok i forbindelse med godkjenning av langtidsbudsjettet for 2021-2024 at det skulle anskaffes et nytt kjøretøy til dette formålet. Kjøretøyet kan også benyttes som vaktbil og som beredskapskjøretøy. Styret vedtok en budsjetttramme på kroner 370.000,- eks. mva.

En Nissan E-NV200 Premium 40 kWh, ble i denne sammenheng anskaffet hos Brennes Auto Moss AS til kroner 358.000, - eks. mva.

I tillegg er bilen blitt spesialinnredet for å tilfredsstillere en elektriker sitt behov til en kostnad på kr 32.680,- eks mva.

Totalprisen for kjøretøyet endte dermed på kr 390.680, -.

Dette er kr 20.680, - over styrets vedtatte budsjettmidler i økonomiplanen for 2020-2023.

Det er også verdt å merke seg at MOVAR har søkt ENOVA om et tilskudd for kjøpet av denne bilen. Ved tidligere kjøp av el-biler har vi fått innvilget kr 25.000,- i støtte. Vi har ennå ikke fått svar på denne søknaden, men forventer som tidligere at vi mottar noe støtte.

Moss, 9. juni 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Kaj-Werner Grimen (sign.)
Sektorsjef vann og avløp

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 23/2021

AVSLUTNING PROSJEKT 521 – UTSKIFTING LETT LASTEBIL

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering

SAKSUTREDNING:

Bevilgningen ble foretatt over investeringsbudsjettet for 2021. Prosjektet har en total ramme på kr. 500 000,-.

Vi har over lengre tid hatt behov for ny varebil tilhørende Solgård Avfallsplass. Bilen benyttes til en rekke arbeids- og transportoppdrag for eksempel mellom gjenvinningsstasjonene, på deponiet samt i forbindelse med innsamling av smittefarlig avfall. Varebilen den erstatter var gammel, nedslitt og er i dag kondemnert. Bilen ble bestilt i desember 2020 og levert først i mai 2021.

Investeringen anbefales slutført med en total kostnad på totalt kr. 453 624,-. dvs. et mindreforbruk på kr. 46 376,-.

Moss, 26. mai 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Freddy Tangen (sign.)
Sektorsjef renovasjon

STYRET FOR MOVAR IKS

Orienteringssak nr. 24/2021

AVSLUTNING PROSJEKT 653 – KOMMUNIKASJONSUTSTYR OG HØRSELVERN

Administrasjonens forslag til vedtak:

Saken tas til orientering

SAKSUTREDNING:

Beredskapsavdelingens oppdrag foregår ofte i støyende omgivelser med høy lyd fra motorer, pumper, sirener, alarmer etc., og dette kan gi varige hørselskader for brannmannskaper (jfr. Oslo Kommunes undersøkelse fra 2009).

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) definerer at de farlige arbeidsplassene er der hvor støynivået er vekslende, med dramatisk støy av og til.

MIB har i flere år hatt som HMS mål og redusere risikoen for hørselskader, men har ikke tidligere funnet utstyr som ivaretar behov for effektivt nødnettsamband kombinert med hørselvern.

Det er nå kjøpt inn nødvendig materiell og utstyr for å dekke dette behovet for 12 innsatsmannskaper, samt nødvendig forbruksutstyr til dette.

Valg av leverandør ble gjort med avrop på inngått avtale med blant annet Rogaland Brann og Redning IKS som sørget for kravspesifikasjon, kontakt med leverandører og dokumentasjon.

Leverandør er Northcom A/S og total kostnad er 650 522,- som er i tråd med vedtatt budsjett på 650 000,- i økonomiplanen.

Moss, 28. mai 2021

Johnny Sundby (sign.)
Adm. direktør

Rune Larsen (sign.)
Brannsjef